

STATUT MIĘDZYNARODOWEJ AGENCJI ENERGII ATOMOWEJ

podpisany w Nowym Jorku dnia 26 października 1956 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Statut Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej podpisany został 26 października 1956 roku na Konferencji w sprawie Statutu, która odbyła się w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku.

Po zaznajomieniu się z powyższym Statutem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że wymieniony Statut jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 23 maja 1957 roku.

L. S. Przewodniczący Rady Państwa:
A. Zawadzki

Minister Spraw Zagranicznych
w z. J. Winiewicz

(Tekst Statutu zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru).

Au Nom de la République Populaire de Pologne

LE CONSEIL D'ETAT
DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentes Lettres verront
fait savoir ce qui suit:

Le Statut de l'Agence Internationale de l'Energie Atomique a été signé le 26 octobre 1956 à la Conférence sur le Statut tenue au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York.

Après avoir vu et examiné ledit Statut le Conseil d'Etat l'a approuvé et approuve en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclare que le Statut susmentionné est accepté, ratifié et confirmé et promet qu'il sera inviolablement observé.

En Foi de Quoi les Présentes Lettres ont été délivrées, revêtues du Sceau de la République Populaire de Pologne.

Donné à Varsovie, le 23 mai 1957.

L. S. Président du Conseil d'Etat
A. Zawadzki

Ministre des Affaires Etrangères:
w z. J. Winiewicz

STATUT MIĘDZYNARODOWEJ AGENCJI ENERGII ATOMOWEJ

Artykuł I.

Utworzenie Agencji.

Strony niniejszego Statutu tworzą Międzynarodową Agencję Energii Atomowej (w dalszym ciągu zwana „Agencją”) na zasadach i warunkach przedstawionych poniżej.

Artykuł II.

Cele.

Agencja dąży do tego, aby przyspieszyć i zwiększyć wkład energii atomowej do dzieła zapewnienia pokoju, zdrowia i dobrobytu na całym świecie. Agencja zapewni, w miarę swoich możliwości, aby pomoc udzielana bądź przez nią samą, bądź na jej życzenie, bądź pod jej nadzorem lub kontrolą, nie była wykorzystywana w sposób mogący służyć jakimkolwiek celom wojskowym.

Artykuł III.

Zadania.

A. Agencja jest upowazniona do:

1. popierania na całym świecie badań oraz rozwoju i praktycznego zastosowania energii atomowej dla celów pokojowych oraz udzielania w tym zakresie pomocy, jak również występowania, na życzenie, w charakterze pośrednika, w celu zapewnienia bądź świadczenia usług, bądź dostarczania materiałów, wyposażenia i urządzeń przez jednego członka innemu członkowi Agencji, a także wykonywania wszelkich czynności albo świadczenia wszelkich usług, które mogą być korzystne dla badań, rozwoju albo praktycznego zastosowania energii atomowej dla celów pokojowych;

2. podejmowania kroków zgodnie z postanowieniami niniejszego Statutu w celu zaspokojenia zapotrzebowania na materiały, usługi, wyposażenie i urządzenia dla prac badawczych w dziedzinie energii atomowej oraz dla rozwoju i praktycznego zastosowania tej energii do celów pokojowych, łącznie z wytwarzaniem energii elektrycznej, przy należytych uwzględnieniu potrzeb obszarów gospodarczo słabo rozwiniętych;

3. popierania wymiany informacji naukowych i technicznych w dziedzinie pokojowego wykorzystania energii atomowej;

4. popierania wymiany i kształcenia kadr pracowników naukowych oraz rzeczoznawców w dziedzinie pokojowego wykorzystania energii atomowej;

5. ustalania i stosowania środków zabezpieczających w celu zapewnienia, aby specjalne materiały rozszczepialne oraz inne materiały, usługi, wyposażenie, urządzenia i informacje, bądź dostarczane przez Agencję, bądź uzyskiwane na jej życzenie, bądź będące pod jej nadzorem lub kontrolą, nie były wykorzystywane w sposób mogący służyć jakimkolwiek celom wojskowym, a także stosowania środków zabezpieczających — na życzenie stron — w odniesieniu do wszelkich porozumień dwustronnych lub wielostronnych albo — na życzenie danego państwa — w odniesieniu do jego działalności w dziedzinie energii atomowej;

6. ustalania lub przyjmowania — w porozumieniu z właściwymi organami Organizacji Narodów Zjednoczonych i za-

interesowanymi organizacjami wyspecjalizowanymi, a w razie potrzeby przy ich współpracy — norm bezpieczeństwa, mających na celu ochronę zdrowia i zmniejszenie do minimum niebezpieczeństwa dla życia i mienia (łącznie z normami dotyczącymi warunków pracy) oraz zapewnienia stosowania tych norm zarówno we własnej działalności, jak i w działalności, opartej na wykorzystaniu materiałów, usług, wyposażenia, urządzeń i informacji bądź dostarczanych przez Agencję, bądź uzyskiwanych na jej życzenie, bądź będących pod jej nadzorem lub kontrolą, a także podejmowania kroków mających na celu stosowanie tych norm — na życzenie stron — w odniesieniu do działalności opartej na jakimkolwiek porozumieniu dwustronnym lub wielostronnym, albo — na życzenie danego państwa — w odniesieniu do jego działalności w dziedzinie energii atomowej;

7. nabywania lub zakładania wszelkich urządzeń, zakładów i wyposażenia, które są potrzebne do wykonywania powierzonych jej zadań, o ile urządzenia, zakłady i wyposażenie, znajdujące się na danym obszarze, są wprawdzie dla niej dostępne ale niewystarczające, bądź dostępne tylko na warunkach, które Agencja uważa za niezadowalające.

B. Wykonując swe zadania Agencja:

1. działa zgodnie z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych, zamierzającymi do popierania pokoju i współpracy międzynarodowej, zgodnie z polityką Organizacji Narodów Zjednoczonych, popierającą powszechne, zagwarantowane rozbrojenie oraz zgodnie z wszelkimi umowami międzynarodowymi, zawartymi w celu realizacji tej polityki;

2. ustanawia kontrolę nad użyciem specjalnych materiałów rozszczepialnych, otrzymanych przez Agencję, aby zapewnić ich użycie wyłącznie dla celów pokojowych;

3. przydziela swe zasoby w taki sposób, aby zapewnić ich skuteczne użytkowanie i możliwie największe ogólne korzyści we wszystkich częściach świata, przy uwzględnieniu szczególnych potrzeb obszarów gospodarczo słabo rozwiniętych;

4. składa roczne sprawozdania ze swej działalności Zgromadzeniu Ogólnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych a, w miarę potrzeby, również Radzie Bezpieczeństwa; jeżeli w związku z działalnością Agencji powstaną zarządzenia należące do właściwości Rady Bezpieczeństwa, Agencja zawiadamia o tym Radę Bezpieczeństwa jako organ ponoszący główną odpowiedzialność za utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, może jednak również zastosować środki, jakimi rozporządza na podstawie niniejszego Statutu, łącznie ze środkami przewidzianymi w artykule XII litera C;

5. składa Radzie Gospodarczej i Społecznej oraz innym organom Organizacji Narodów Zjednoczonych sprawozdania w sprawach należących do właściwości tych organów.

C. Wykonując swe zadania, Agencja nie będzie uzależniać udzielania pomocy członkom od jakichkolwiek warunków politycznych, gospodarczych, wojskowych lub innych, niezgodnych z postanowieniami niniejszego Statutu.

D. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Statutu oraz postanowień umów, zawartych między Agencją a państwem lub grupą państw, które powinny być zgodne z postanowieniami Statutu, Agencja kieruje się w swej działalności należytych poszanowaniem suwerennych praw państw.

Artykuł IV.

Członkowie.

A. Członkami-założycielami Agencji są państwa, należące do Organizacji Narodów Zjednoczonych albo do jakiegokolwiek organizacji wyspecjalizowanej, które podpiszą niniejszy Statut w ciągu dziewięćdziesięciu dni od chwili otwarcia go do podpisu i złożą dokument ratyfikacyjny.

B. Innymi członkami Agencji są państwa — bez względu na to, czy należą czy nie należą do Organizacji Narodów Zjednoczonych albo do jakiegokolwiek organizacji wyspecjalizowanej — które złożą dokument przystąpienia do niniejszego Statutu po zatwierdzeniu ich członkostwa przez Konferencję Ogólną, na zalecenie Rady Zarządzających. Zalecając i zatwierdzając przyjęcie danego państwa w poczet członków Rada Zarządzających i Konferencja Ogólna upewniają się, czy państwo to może i czy skłonne jest wypełniać zobowiązania ciążące na członkach Agencji, uwzględniając należyte jego możliwości i wolę postępowania zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych.

C. Agencja opiera się na zasadzie suwerennej równości wszystkich członków, a wszyscy członkowie — w celu zapewnienia wszystkim praw i korzyści wynikających z członkostwa — wykonywać będą w dobrej wierze obowiązki, które przyjęli na siebie zgodnie z niniejszym Statutem.

Artykuł V.

Konferencja Ogólna.

A. Konferencja Ogólna, w której biorą udział przedstawiciele wszystkich członków, zbiera się na zwyczajne sesje doroczne oraz na sesje nadzwyczajne, które zwoleń Dyrektor Generalny na wniosek Rady Zarządzających albo większości członków. Sesje odbywają się w siedzibie Agencji, chyba że Konferencja Ogólna postanowi inaczej.

B. Na sesjach tych każdy członek reprezentowany jest przez jednego delegata, który może mieć zastępców i doradców. Koszty związane z udziałem danej delegacji w sesjach ponosi ośmioosobny członek.

C. Konferencja Ogólna wybiera na początku każdej sesji przewodniczącego i innych członków biura, jakich uzna za potrzebnych. Pełnią oni swe obowiązki przez cały czas trwania sesji. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Statutu, Konferencja Ogólna ustala sama swój regulamin wewnętrzny. Każdy członek ma jeden głos. Uchwały dotyczące spraw, o których mowa w artykule XIV litera H, artykule XVIII litera C oraz w artykule XIX litera B, są podejmowane większością dwóch trzecich głosów członków obecnych i głosujących. Uchwały dotyczące innych zagadnień, w tym również ustalania dodatkowych spraw lub kategorii spraw, wymagających większości dwóch trzecich głosów, są podejmowane większością głosów członków obecnych i głosujących. Większość członków stanowi quorum.

D. Konferencja Ogólna może omawiać wszelkie zagadnienia i wszelkie sprawy, mieszczące się w ramach niniejszego Statutu lub też związane z uprawnieniami i zadaniami każdego organu przewidzianego w niniejszym Statucie oraz udzielać w tych zagadnieniach i sprawach zaleceń bądź członkom Agencji, bądź Radzie Zarządzających, bądź zarówno członkom jak i Radzie.

E. Konferencja Ogólna:

1. wybiera członków Rady Zarządzających zgodnie z artykułem VI;
2. zatwierdza członkostwo państw zgodnie z artykułem IV;
3. zawieszona członka w korzystaniu z przywilejów i praw członkowskich zgodnie z artykułem XIX;
4. rozpatruje roczne sprawozdania Rady;

5. zatwierdza, zgodnie z artykułem XIV, budżet Agencji zalecony przez Radę albo odsyła go Radzie z uwagami, dotyczącymi całości lub części budżetu, w celu ponownego przedłożenia go Konferencji Ogólnej;

6. zatwierdza sprawozdania, przedstawiane Organizacji Narodów Zjednoczonych na podstawie umowy o stosunkach między Agencją a Organizacją Narodów Zjednoczonych, z wyjątkiem sprawozdań wymienionych w artykule XII litera C, albo odsyła je Radzie ze swymi zaleceniami;

7. zatwierdza, zgodnie z artykułem XVI, każdą umowę lub umowę między Agencją a Organizacją Narodów Zjednoczonych i innymi organizacjami, albo odsyła je Radzie ze swymi zaleceniami w celu ponownego przedłożenia Konferencji Ogólnej;

8. zatwierdza przepisy i ograniczenia, w których zakresie Rada będzie miała prawo zaciągać pożyczki zgodnie z artykułem XIV litera G; zatwierdza przepisy dotyczące przyjmowania dobrowolnych wkładów na rzecz Agencji oraz zatwierdza, zgodnie z artykułem XIV litera F, sposób, w jaki fundusz ogólny, o którym mowa pod tą literą, może być wykorzystywany;

9. zatwierdza poprawki do niniejszego Statutu zgodnie z artykułem XVIII litera C;

10. zatwierdza nominację Dyrektora Generalnego zgodnie z artykułem VII litera A.

F. Konferencja Ogólna ma prawo:

1. podejmować uchwały we wszystkich sprawach, jakie przedstawia jej specjalnie w tym celu Rada Zarządzających;
2. przedstawiać sprawy do rozpatrzenia Radzie oraz żądać od Rady składania sprawozdań dotyczących każdej sprawy wchodzącej w zakres zadań Agencji.

Artykuł VI.

Rada Zarządzających.

A. Skład Rady Zarządzających jest następujący:

1. Ustępująca Rada Zarządzających (a w przypadku pierwszej Rady — Komisja Przygotowawcza wymieniona w załączniku I) wyznacza na członków Rady pięciu członków Agencji najbardziej zaawansowanych w dziedzinie technologii energii atomowej, łącznie z produkcją materiałów wyjściowych oraz po jednym członku najbardziej zaawansowanym w dziedzinie technologii energii atomowej, łącznie z produkcją materiałów wyjściowych, w każdym z niżej wymienionych obszarów, które nie są reprezentowane przez pięciu wyżej wymienionych członków:

- 1) Ameryka Północna
- 2) Ameryka Łacińska
- 3) Europa Zachodnia
- 4) Europa Wschodnia
- 5) Afryka i Środkowy Wschód
- 6) Azja Południowa
- 7) Azja Południowo-Wschodnia i strefa Oceanu Spokojnego
- 8) Daleki Wschód.

2. Ustępująca Rada Zarządzających (a w przypadku pierwszej Rady — Komisja Przygotowawcza, wymieniona w Załączniku I) wyznacza na członków Rady dwóch członków Agencji spośród następujących innych producentów materiałów wyjściowych: Belgia, Czechosłowacja, Polska i Portugalia; wyznacza ona również na członka Rady jeszcze jednego członka Agencji, dostarczającego pomocy technicznej. Żaden członek tej kategorii, zasiadający w Radzie w ciągu jakiegokolwiek roku, nie może być ponownie wyznaczony w tej samej kategorii w roku następnym.

3. Konferencja Ogólna wybiera dziesięciu członków Agencji na członków Rady Zarządzających, z należytym uwzględnieniem sprawiedliwej reprezentacji w Radzie — ja-

ko całości — państw położonych na obszarach wymienionych w punkcie 1 litera A niniejszego artykułu, tak aby w Radzie był zawsze reprezentowany w tej kategorii każdy z tych obszarów — oprócz Ameryki Północnej. Z wyjątkiem pięciu członków wybranych na okres jednego roku, zgodnie z literą D niniejszego artykułu, żaden członek tej kategorii, wybrany na jakikolwiek okres trwania kadencji, nie może być wysunięty ponownie jako kandydat do Rady w tej samej kategorii na następną kadencję.

B. Wyznaczenie członków Rady, przewidziane w punktach 1 i 2 litera A niniejszego artykułu, powinno nastąpić najpóźniej na sześćdziesiąt dni przed każdą zwyczajną sesją doroczną Konferencji Ogólnej. Wybory przewidziane w punkcie 3 litera A niniejszego artykułu powinny odbyć się w czasie zwyczajnych sesji dorocznych Konferencji Ogólnej.

C. Członkowie reprezentowani w Radzie Zarządzających zgodnie z postanowieniami punktów 1 i 2 litera A niniejszego artykułu pełnią swe funkcje od zakończenia zwyczajnej sesji dorocznej Konferencji Ogólnej, następującej po ich wyznaczeniu, do zakończenia następnej zwyczajnej sesji dorocznej Konferencji Ogólnej.

D. Członkowie reprezentowani w Radzie Zarządzających zgodnie z postanowieniami punktu 3 litera A niniejszego artykułu pełnią swe funkcje od zakończenia zwyczajnej sesji dorocznej Konferencji Ogólnej, w czasie której zostali wybrani do zakończenia drugiej z kolei zwyczajnej sesji dorocznej Konferencji Ogólnej. Jednakże w wyborach tych członków do pierwszej Rady — pięciu członków będzie wybranych na okres jednego roku.

E. Każdy członek Rady Zarządzających ma jeden głos. Uchwały w sprawie wysokości budżetu Agencji są podejmowane, zgodnie z artykułem XIV litera H, większością dwóch trzecich głosów członków obecnych i głosujących. Uchwały dotyczące innych spraw — w tym również ustalania dodatkowych spraw lub kategorii spraw wymagających większości dwóch trzecich głosów — są podejmowane większością głosów członków obecnych i głosujących. Dwie trzecie członków Rady stanowi quorum.

F. Do Rady Zarządzających należy wykonywanie zadań Agencji zgodnie z niniejszym Statutem, przy czym ponosi ona wobec Konferencji Ogólnej odpowiedzialność przewidzianą w niniejszym Statucie.

G. Rada Zarządzających zbiera się w terminach, jakie sama ustali. Posiedzenia odbywają się w siedzibie Agencji, chyba że Rada postanowi inaczej.

H. Rada Zarządzających wybiera spośród swych członków przewodniczącego i innych członków biura i ustala sama swój regulamin wewnętrzny, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Statutu.

I. Rada Zarządzających może powoływać komisje, jakie uzna za potrzebne. Rada może mianować osoby, które będą ją reprezentować wobec innych organizacji.

J. Rada Zarządzających sporządza dla Konferencji Ogólnej doroczne sprawozdania dotyczące spraw Agencji oraz wszelkich projektów zatwierdzonych przez Agencję. Rada przygotowuje również, celem przedłożenia Konferencji Ogólnej, wszelkie sprawozdania, jakich żąda lub może zażądać Organizacja Narodów Zjednoczonych albo każda inna organizacja, której działalność pozostaje w związku z działalnością Agencji. Sprawozdania te, podobnie jak sprawozdania doroczne, przedkładane są członkom Agencji co najmniej na miesiąc przed zwyczajną sesją doroczną Konferencji Ogólnej.

Artykuł VII.

Personel.

A. Na czele personelu Agencji stoi Dyrektor Generalny. Dyrektora Generalnego mianuje Rada Zarządzających za zgodą

Konferencji Ogólnej na okres czterech lat. Jest on najwyższym urzędnikiem administracyjnym Agencji.

B. Dyrektor Generalny jest odpowiedzialny za dobór, organizację i pracę personelu oraz podlega władzy i kontroli Rady Zarządzających. Wykonuje on swe obowiązki zgodnie z przepisami uchwalonymi przez Radę.

C. Personel składa się z wykwalifikowanych pracowników naukowych i technicznych oraz z innych pracowników potrzebnych do wykonywania celów i zadań Agencji. Agencja kieruje się zasadą, że jej stały personel powinien być ograniczony ilościowo do minimum.

D. Najważniejszym kryterium, jakim należy się kierować przy doborze pracowników i ich zatrudnieniu oraz przy określaniu warunków pracy, powinno być zapewnienie sobie pracowników o najwyższym stopniu wydajności, taczowości technicznej i uczciwości. Niezależnie od tego kryterium uwzględniane będą należycie wkłady poszczególnych członków na rzecz Agencji oraz znaczenie, jakie ma dobór personelu oparty na możliwie najszerszej bazie geograficznej.

E. Zasady i warunki mianowania, wynagradzania i zwalniania personelu będą zgodne z przepisami ustalonymi przez Radę Zarządzających, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Statutu oraz ogólnych zasad zatwierdzonych przez Konferencję Ogólną na zalecenie Rady Zarządzających.

F. W wykonywaniu swych obowiązków Dyrektor Generalny i personel nie będą ani zabiegać o instrukcje z żadnych źródeł z poza Agencji, ani ich przyjmować. Powstrzymają się oni od wszelkiej działalności mogącej mieć wpływ na ich stanowisko jako urzędników Agencji; z zastrzeżeniem odpowiedzialności wobec Agencji, nie ujawnią oni żadnych tajemnic przemysłowej ani żadnych innych poufnych informacji, uzyskanych z tytułu wykonywania swoich obowiązków służbowych na rzecz Agencji. Każdy członek zobowiązuje się szanować międzynarodowy charakter stanowiska Dyrektora Generalnego oraz personelu i nie będzie usiłował wywierać na nich wpływu w związku z wykonywaniem przez nich swoich obowiązków.

G. Określenie „personel” w rozumieniu niniejszego artykułu oznacza również stażowników.

Artykuł VIII.

Wymiana informacji.

A. Każdy członek udostępni Agencji informacje, jakie — jego zdaniem — mogą być dla niej przydatne.

B. Każdy członek udostępni Agencji wszystkie informacje naukowe, uzyskane dzięki pomocy udzielonej przez Agencję w trybie artykułu XI.

C. Agencja zbiera i udostępnia swym członkom w odpowiedniej formie informacje uzyskane przez siebie zgodnie z postanowieniami pod literami A i B niniejszego artykułu. Podejmuje ona konkretne kroki, aby zachęcić swych członków do wymiany informacji dotyczących właściwości i pokojowego wykorzystania energii atomowej oraz służy członkom w tym celu swoim pośrednictwem.

Artykuł IX.

Dostawa materiałów.

A. Członkowie mogą udostępnić Agencji taką ilość specjalnych materiałów rozszczepialnych, jaką uznają za wskazaną, i na warunkach, jakie zostaną uzgodnione z Agencją. Materiały udostępnione Agencji mogą — według uznania członka, który je udostępnił — być przechowywane bądź przez niego samego, bądź — za zgodą Agencji — w jej magazynach.

B. Członkowie mogą również udostępnić Agencji materiały wyścigowe określone w artykule XX oraz inne mate-

riaty. Rada Zarządzających określi, jaką ilość tych materiałów Agencja przyjmie na podstawie umów przewidzianych w artykule XIII.

C. Każdy członek zawiadamia Agencję o ilości, formie i składzie specjalnych materiałów rozszczepialnych, materiałów wyjściowych i innych materiałów, które jest gotów, zgodnie ze swoim ustawodawstwem, oddać do dyspozycji Agencji bądź natychmiast, bądź w okresie oznaczonym przez Radę Zarządzających.

D. Na prośbę Agencji każdy członek powinien bezzwłocznie dostarczyć innemu członkowi lub grupie członków — z materiałów, które udostępnił Agencji — taką ilość materiałów, jaka Agencja określi, oraz dostarczyć bezzwłocznie samej Agencji taką ilość materiałów, jaka będzie istotnie potrzebna dla funkcjonowania zakładów Agencji i prowadzenia w nich badań naukowych.

E. Ilość, forma i skład materiałów, udostępnionych Agencji przez któregośkolwiek członka, mogą być w każdym czasie zmienione przez tego członka za zgodą Rady Zarządzających.

F. Pierwsze zawiadomienie, przewidziane pod literą C niniejszego artykułu, powinno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego Statutu w odniesieniu do danego członka. Jeżeli Rada Zarządzających nie postanowi inaczej, materiały zgłoszone w pierwszym zawiadomieniu stanowią wkład za okres roku kalendarzowego, następującego po roku, w którym niniejszy Statut wszedł w życie w odniesieniu do danego członka. Również dalsze zawiadomienia, jeżeli Rada Zarządzających nie postanowi inaczej, będą dotyczyły roku kalendarzowego, który nastąpi po danym zawiadomieniu, i powinny być dokonane nie później niż 1 listopada każdego roku.

G. Agencja określa miejsce i sposób dostawy oraz — w razie potrzeby — formę i skład materiałów, o których dostarczenie zwróciła się do danego członka — z ilości udostępnionej przez Agencję. Agencja sprawdza również ilość dostarczonych materiałów i zawiadamia o tym periodycznie członków.

H. Agencja jest odpowiedzialna za przechowywanie i ochronę materiałów będących w jej posiadaniu. Agencja stara się zabezpieczyć te materiały przed (1) wpływami atmosferycznymi, (2) bezprawnym przeniesieniem lub przeznaczeniem na niewłaściwe cele, (3) uszkodzeniem lub zniszczeniem, w tym również przed sabotażem, (4) zagarnięciem przy użyciu siły. Przechowując udostępnione jej specjalne materiały rozszczepialne, Agencja zapewnia także rozmieszczenie geograficzne tych materiałów, aby nie dopuścić do nagromadzenia znaczniejszych ich zapasów w jakimkolwiek kraju lub w jakiejkolwiek strefie świata.

I. Agencja zorganizuje lub nabędzie następujące spośród niżej wymienionych środków, jakie okażą się konieczne — skoro tylko będzie to praktycznie wykonalne:

1. zakłady, wyposażenie i urządzenia do przyjmowania, przechowywania i wydawania materiałów;
2. techniczne środki zabezpieczające;
3. odpowiednie środki mające na celu bezpieczeństwo i ochronę zdrowia;
4. laboratoria kontrolne do analizy i sprawdzania otrzymanych materiałów;
5. mieszkania i urządzenia biurowe dla personelu niezbędnego do wykonywania powyższych zadań.

J. Materiały udostępnione w myśl niniejszego artykułu będą używane w sposób określony przez Radę Zarządzających, zgodnie z postanowieniami niniejszego Statutu. Żaden z członków nie ma prawa wymagać, aby materiały, które udostępnił Agencji, były przechowywane przez Agencję oddzielnie, ani określać konkretnego projektu, na wykonanie którego muszą one być użyte.

Artykuł X.

Usługi, wyposażenie i urządzenia.

Członkowie mogą udostępnić Agencji usługi, wyposażenie i urządzenia, jakie mogą być pomocne w urzeczywistnianiu jej celów i zadań.

Artykuł XI.

Projekty Agencji.

A. Każdy członek lub grupa członków Agencji, zamierzając zrealizować jakiś projekt w dziedzinie bądź badań, bądź rozwoju, bądź praktycznego zastosowania energii atomowej do celów pokojowych, może zwrócić się do Agencji z prośbą o pomoc w uzyskaniu specjalnych materiałów rozszczepialnych i innych materiałów oraz usług, wyposażenia i urządzeń, niezbędnych do tego celu. Każda taka prośba, która powinna zawierać wyjaśnienie celu i zakresu projektu, będzie rozpatrzona przez Radę Zarządzających.

B. Agencja może również, na prośbę członka lub grupy członków, udzielić pomocy w staraniach o uzyskanie ze źródeł zewnętrznych środków finansowych niezbędnych dla realizacji takich projektów. Udzielając tego rodzaju pomocy, Agencja nie jest obowiązana dawać jakichkolwiek gwarancji ani brać na siebie odpowiedzialności finansowej za dany projekt.

C. Agencja może starać się o dostarczenie przez jednego lub więcej członków wszelkich materiałów, usług, wyposażenia i urządzeń, niezbędnych dla realizacji projektu, albo podjąć się dostarczenia ich w całości lub w części we własnym zakresie, uwzględniając życzenia członka lub członków, którzy zwrócili się do niej z taką prośbą.

D. W celu rozpatrzenia prośby Agencja może wydelegować na terytorium członka lub grupy członków, którzy zwrócili się do niej z prośbą, osobę lub osoby kompetentne dla zbadania projektu. Agencja może, za zgodą członka lub grupy członków, którzy zwrócili się do niej z prośbą, użyć do tego celu członków własnego personelu albo posiadających odpowiednie kwalifikacje obywateli któregośkolwiek z państw-członków.

E. Przed zatwierdzeniem projektu na podstawie niniejszego artykułu Rada Zarządzających uwzględni następujące:

1. użyteczność projektu, biorąc pod uwagę naukowe i techniczne możliwości jego realizacji;
2. zagadnienie, czy plany, fundusze i personel techniczny są wystarczające dla zapewnienia efektywnej realizacji projektu;
3. zagadnienie, czy wystarczające są proponowane środki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy posługiwaniu się materiałami, ich przechowywaniu oraz korzystaniu z urządzeń;
4. brak możliwości zapewnienia sobie przez członka lub grupy członków, zwracających się z prośbą, odpowiednich środków finansowych, materiałów, urządzeń, wyposażenia i usług;
5. sprawiedliwy rozdział materiałów i innych zasobów dostępnych Agencji;
6. specjalne potrzeby gospodarczo słabo rozwiniętych obszarów świata;
7. wszelkie inne okoliczności, jakie mogą mieć znaczenie dla projektu.

F. Po zatwierdzeniu projektu, przedłożonego przez członka lub grupę członków, Agencja zawrze z tym członkiem lub grupą członków umowę, która powinna:

1. przewidywać przydział wszelkich specjalnych materiałów rozszczepialnych i innych materiałów potrzebnych do realizacji danego projektu;

2. przewidywać przekazanie specjalnych materiałów rozszczepialnych — bez względu na to, czy chodzi o materiały przechowywane przez Agencję, czy też przez członka, który udostępnił je na rzecz projektów Agencji — z miejsca, w którym w danej chwili są przechowywane, członkowi lub grupie członków, przedstawiających projekt, przy uwzględnieniu warunków zapewniających bezpieczeństwo każdej żądanej dostawy oraz uwzględniając odpowiednie normy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

3. ustalać zasady i warunki, łącznie z opłatami, na jakich wszelkie materiały, usługi, wyposażenie i urządzenia mają być dostarczone przez samą Agencję, oraz — jeżeli te materiały, usługi, wyposażenie i urządzenia mają być dostarczone przez jednego z członków — zasady i warunki uzgodnione między członkiem lub grupą członków przedstawiających projekt a członkiem dostarczającym pomocy;

4. zawierać zobowiązania członka lub grupy członków przedstawiających projekt: (a) że udzielona pomoc nie będzie użyta w sposób mogący służyć jakimkolwiek celom wojskowym, (b) że projekt będzie podlegał środkom zabezpieczającym przewidzianym w artykule XII, z tym że odpowiednie środki zabezpieczające będą wyszczególnione w umowie;

5. zawierać odpowiednie postanowienia zabezpieczające prawa i interesy Agencji oraz zainteresowanego członka lub członków w zakresie wszelkich wynalazków, odkryć lub patentów, jakie wynikną z projektów;

6. zawierać odpowiednie postanowienia dotyczące rozstrzygnięcia sporów;

7. zawierać wszelkie inne postanowienia, jakie okażą się potrzebne.

C. Postanowienia niniejszego artykułu mają w razie potrzeby odpowiednio zastosowanie do prośby o materiały, usługi, urządzenia lub wyposażenie potrzebne dla zrealizowania projektu już istniejącego.

Artykuł XII.

Środki zabezpieczające stosowane przez Agencję.

A. W odniesieniu do każdego projektu Agencji lub innego przedsięwzięcia, z którym łączy się prośba zainteresowanych stron o zastosowanie przez Agencję środków zabezpieczających, Agencja ma następujące prawa i obowiązki w zakresie wymagania dla realizacji danego projektu lub przedsięwzięcia:

1. badanie planów specjalnego wyposażenia i urządzeń, łącznie z reaktorami jądrowymi, oraz zatwierdzanie tych planów — jednakże tylko w celu stwierdzenia, że nie służą one żadnym celom wojskowym, że są zgodne z odpowiednimi normami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz że pozwalają na skuteczne stosowanie przewidzianych w niniejszym artykule środków zabezpieczających;

2. zadanie przestrzegania wszelkich środków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wymaganych przez Agencję;

3. żądanie przechowywania i sporządzania protokołów operacyjnych mających na celu ułatwić zapewnienie ewidencji specjalnych materiałów rozszczepialnych i materiałów wyjściowych, używanych lub wytwarzanych w ramach danego projektu lub przedsięwzięcia;

4. żądanie i otrzymywanie sprawozdań z postępów pracy;

5. zatwierdzenie środków, które mają być stosowane przy chemicznej przeróbce materiałów naświetlonych — jednakże tylko w celu zapewnienia, że ta chemiczna przeróbka nie będzie połączona z przekazywaniem materiałów na cele wojskowe i że będzie zgodna z odpowiednimi normami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; żądanie, aby specjalne materiały rozszczepialne, odzyskane lub wytworzone jako produkt uboczny, używane były do celów pokojowych, przy

stałym stosowaniu środków zabezpieczających Agencji — czy to do badań, czy też w reaktorach, już istniejących lub będących w budowie, wskazanych przez zainteresowanego członka lub członków oraz żądanie, aby oddane zostały na przechowanie Agencji wszelkie nadwyżki specjalnych materiałów rozszczepialnych, odzyskanych lub wytworzonych jako produkt uboczny, przekraczające tę ilość, jaka jest potrzebna do wymienionego wyżej użytku, tak aby zapobiec gromadzeniu tych materiałów, z tym jednak zastrzeżeniem, że w późniejszym czasie — na prośbę zainteresowanego członka lub członków — specjalne materiały rozszczepialne, oddane w ten sposób na przechowanie Agencji, będą bezzwłocznie zwrócone do użytku zainteresowanemu członkowi lub członkom na tych samych warunkach jak wymienione wyżej;

6. wysyłanie na terytorium państwa lub państw otrzymujących pomoc, po porozumieniu się z państwem lub państwami zainteresowanymi, inspektorów wyznaczonych przez Agencję, którzy w każdym czasie będą mieli dostęp do wszystkich miejsc i informacji oraz do wszystkich osób, które z tytułu swych zajęć mają do czynienia z materiałami, wyposażeniem lub urządzeniami podlegającymi, w myśl niniejszego Statutu, stosowaniu środków zabezpieczających ze względu na konieczność prowadzenia ewidencji dostarczanych materiałów wyjściowych i specjalnych materiałów rozszczepialnych oraz produktów rozszczepialnych, a także stwierdzenia, czy są przestrzegane zobowiązania w sprawie nieużywania ich w sposób mogący służyć jakimkolwiek celom wojskowym, o których mowa w artykule XI litera F punkt 4, postanowienia o bezpieczeństwie i ochronie zdrowia, wymienione pod literą A punkt 2 niniejszego artykułu, oraz wszelkie inne warunki określone w umowie zawartej między Agencją a państwem lub państwami zainteresowanymi. Inspektorom wyznaczonym przez Agencję będą towarzyszyli przedstawiciele władz zainteresowanego państwa, jeśli dane państwo tego żąda, z tym jednak zastrzeżeniem, że nie może to opóźniać ani w inny sposób utrudniać inspektorom wykonywania ich zadań;

7. w razie jeżeli państwo lub państwa otrzymujące pomoc nie zastosują się do założeń lub zaniebają podjęcia w odpowiednim terminie kroków naprawczych — zawieszenie lub zaprzestanie udzielania pomocy oraz wycofanie wszystkich materiałów i wyposażenia udostępnionych bądź przez nią samą bądź przez jednego z członków celem zrealizowania danego projektu.

B. Agencja powołuje w razie potrzeby zespół inspektorów. Obowiązkiem zespołu inspektorów jest badanie całości planu pracy samej Agencji, celem stwierdzenia, czy Agencja przestrzega przepisów o bezpieczeństwie i ochronie zdrowia, jakie sama wydała w celu stosowania ich do projektów, podlegających jej zatwierdzeniu, nadzorowi lub kontroli oraz czy podejmuje odpowiednie kroki dla zapobieżenia, aby materiały wyjściowe i specjalne materiały rozszczepialne, bądź znajdujące się pod jej pieczęą bądź używane lub wytwarzane przez nią we własnym zakresie działania, nie były używane w sposób mogący służyć jakimkolwiek celom wojskowym. Agencja stosuje natychmiast odpowiednie środki zaradcze w każdym przypadku niezastosowania się lub zaniechania zastosowania się do założeń w sprawie podjęcia odpowiednich kroków.

C. Do obowiązków zespołu inspektorów należy również uzyskiwanie i sprawdzanie danych ewidencyjnych, o których mowa pod literą A punkt 6 niniejszego artykułu, i ustalanie, czy wykonuje się zobowiązania określone w artykule XI litera F punkt 4, środki określone pod literą A punkt 2 niniejszego artykułu oraz wszelkie inne warunki określone w umowie między Agencją a państwem lub państwami zainteresowanymi. O każdym przypadku niezastosowania się do zobowiązań inspektorzy zawiadamiają Dyrektora Generalnego,

który z kolei przekazuje sprawozdanie w tej sprawie Radzie Zarządzających. Jeżeli Rada stwierdzi zaistnienie jakiegokolwiek przypadku niewywiązywania się z zobowiązań, wezwie ona państwo lub państwa otrzymujące pomoc do natychmiastowego podjęcia kroków naprawczych. Rada zawiadomi o tym fakcie niewywiązywania się z zobowiązań wszystkich członków oraz Radę Bezpieczeństwa i Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych. Jeżeli państwo lub państwa otrzymujące pomoc nie zastosują w odpowiednim terminie całkowicie zadowalających środków naprawczych, Rada może zastosować następujące środki z osobna albo łącznie: natychmiastowe ograniczenie lub zawieszenie pomocy udzielanej przez Agencję lub jednego z członków oraz zażądanie zwrotu wyposażenia i materiałów dostarczonych danemu członkowi lub grupie członków otrzymujących pomoc. Agencja może również, zgodnie z artykułem XIX, zawiesić każdego członka nie wywiązyującego się z zobowiązań w korzystaniu z przywilejów i praw wynikających z członkostwa.

Artykuł XIII.

Regulowanie należności członków.

W braku odmiennego porozumienia między Radą Zarządzających a członkiem dostarczającym Agencji materiały, usługi, wyposażenie lub urządzenia Rada Zarządzających zawarze z nim umowę przewidującą uregulowanie należności za dostarczone rzeczy.

Artykuł XIV.

Sprawy finansowe.

A. Rada Zarządzających przedstawia Konferencji Ogólnej roczny preliminarz budżetowy wydatków Agencji. W celu ułatwienia Radzie tego zadania Dyrektor Generalny opracowuje wstępny preliminarz budżetowy. Jeżeli Konferencja Ogólna nie zatwierdzi tego preliminarza, odsyła go Radzie wraz ze swymi zaleceniami. Rada przedłoży wówczas Konferencji Ogólnej do zatwierdzenia zmieniony preliminarz.

B. Wydatki Agencji dzielą się na następujące kategorie:

1. Wydatki administracyjne. Wydatki te obejmują:

a) koszty utrzymania personelu Agencji, z wyjątkiem personelu zatrudnionego przy materiałach, usługach, wyposażeniu i urządzeniach wymienionych niżej w punkcie 2 litera B; koszty posiedzeń, koszty związane z przygotowaniem projektów Agencji i rozpowszechnianiem informacji;

b) koszty stosowania środków zabezpieczających, przewidzianych w artykule XII, w związku z projektami Agencji, albo, zgodnie z artykułem III litera A punkt 5, w związku z umowami dwustronnymi lub wielostronnymi, jak również koszty manipulacji i przechowywania przez Agencję specjalnych materiałów rozszczepialnych, oprócz kosztów przechowywania i manipulacji, o których mowa niżej pod literą E;

2. Wydatki nie wymienione w niniejszym artykule pod literą B punkt 1, związane z wszelkimi materiałami, urządzeniami, zakładami i wyposażeniem, nabytymi lub zainstalowanymi przez Agencję w wykonaniu zadań, do których jest upoważniona, oraz koszty materiałów, usług, wyposażenia i urządzeń dostarczanych przez Agencję na podstawie umowy zawartej z jednym lub kilkoma członkami.

C. Ustalając koszty wymienione wyżej pod literą B punkt 1 b) niniejszego artykułu, Rada Zarządzających potrąci z nich sumy zwrotne na podstawie zawartych między Agencją a stronami umów dwustronnych lub wielostronnych w sprawie stosowania środków zabezpieczających.

D. Rada Zarządzających określa udział poszczególnych członków Agencji w pokrywaniu wydatków, o których mowa wyżej pod literą B punkt 1, według taryfy ustalonej przez Konferencję Ogólną. Przy ustalaniu tej taryfy Konferencja Ogólna kieruje się zasadami przyjętymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych przy określaniu składek państw członkowskich na rzecz zwyczajnego budżetu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

E. Rada Zarządzających ustala okresowo taryfę opłat — obejmującą m. in. ujednoczone umiarkowane opłaty manipulacyjne oraz opłaty z tytułu przechowywania — za materiały, usługi, wyposażenie i urządzenia dostarczane członkom przez Agencję. Taryfa ta ma na celu zapewnić Agencji dochody wystarczające na pokrycie wydatków i kosztów, o których mowa wyżej pod literą B punkt 2, z potrąceniem wszelkich dobrowolnych wpłat przeznaczonych na ten cel przez Radę Zarządzających zgodnie z literą F. Wpływy z tytułu tych opłat przekazuje się na rzecz oddzielnego funduszu, z którego wypiera się członkom należności za wszystkie dostarczane przez nich materiały, usługi, wyposażenie lub urządzenia oraz pokrywa wszystkie inne wydatki wymienione wyżej pod literą B punkt 2, a ponoszone przez samą Agencję.

F. Wszelkie nadwyżki dochodów, przewidzianych pod literą E, powstałe po pokryciu kosztów i wydatków, wymienionych tamże, oraz wszelkie dobrowolne wpłaty na rzecz Agencji przelewa się na rzecz ogólnego funduszu, który może być wykorzystywany w sposób określony przez Radę Zarządzających, za zgodą Konferencji Ogólnej.

G. Z zastrzeżeniem przepisów i ograniczeń zatwierdzonych przez Konferencję Ogólną, Rada Zarządzających jest upoważniona do zaciągania pożyczek w imieniu Agencji, jednak bez obciążania członków Agencji jakimikolwiek zobowiązaniami z tytułu pożyczek zaciągniętych na podstawie tego upoważnienia oraz do przyjmowania dobrowolnych składek na rzecz Agencji.

H. Uchwały Konferencji Ogólnej w sprawach finansowych oraz uchwały Rady Zarządzających w sprawie wysokości budżetu Agencji wymagają większości dwóch trzecich głosów członków obecnych i głosujących.

Artykuł XV.

Przywileje i immunitety.

A. Agencja korzysta na terytorium każdego ze swych członków z takiej zdolności prawnej oraz z takich przywilejów i immunitetów, jakie są niezbędne do wykonywania jej zadań.

B. Delegaci członków wraz ze swymi zastępcami i doradcami, członkowie Rady Zarządzających wraz ze swymi zastępcami i doradcami oraz Dyrektor Generalny i personel Agencji korzystają z takich przywilejów i immunitetów, jakie są niezbędne do niezależnego wykonywania ich funkcji związanych z działalnością Agencji.

C. Zdolność prawna oraz przywileje i immunitety, o których mowa w niniejszym artykule, określi oddzielna umowa lub umowy między Agencją, reprezentowaną w tym wypadku przez Dyrektora Generalnego, działającego na podstawie instrukcji Rady Zarządzających, a członkami.

Artykuł XVI.

Stosunki z innymi organizacjami.

A. Rada Zarządzających jest upoważniona do zawierania bądź zawierania, za zgodą Konferencji Ogólnej, umowy lub umów ustalających właściwe stosunki między Agencją a Organizacją Narodów Zjednoczonych oraz między Agencją

a wszelkimi innymi organizacjami, których działalność ma związek z działalnością Agencji.

B. Umowa lub umowy ustalające stosunki Agencji z Organizacją Narodów Zjednoczonych będą przewidywać:

1. Składanie przez Agencję sprawozdań, o których mowa w artykule III litera B punkt 4 i 5;

2. Rozpatrywanie przez Agencję dotyczących jej uchwał, powziętych przez Zgromadzenie Ogólne lub którąkolwiek z Rad Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz składanie na życzenie właściwego organu Organizacji Narodów Zjednoczonych sprawozdań o krokach, jakie w wyniku tego rozpatrzenia zostały podjęte bądź przez nią, bądź przez jej członków zgodnie z niniejszym Statutem.

Artykuł XVII.

Rozstrzygnięcie sporów.

A. Wszelkie zagadnienia lub spór dotyczący interpretacji albo stosowania niniejszego Statutu, który nie zostanie rozstrzygnięty w drodze rokowań, będzie przekazany Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości, zgodnie ze Statutem Trybunału, chyba że zainteresowane strony ustalą zgodnie inny sposób rozstrzygnięcia.

B. Zarówno Konferencji Ogólnej, jak i Radzie Zarządzających przysługuje — pod warunkiem uzyskania zgody Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych — prawo zwracania się do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z prośbą o wydanie opinii doradczej we wszelkich zagadnieniach prawnych, jakie wylonią się w zakresie działalności Agencji.

Artykuł XVIII.

Poprawki do Statutu oraz wystąpienie z Agencji.

A. Każdy członek może zgłosić poprawkę do niniejszego Statutu. Dyrektor Generalny przygotowuje uwierzytelnione odpisy każdej zgłoszonej poprawki i rozsyła je wszystkim członkom co najmniej na dziewięćdziesiąt dni przed terminem rozpatrzenia poprawki przez Konferencję Ogólną.

B. Na piątej dorocznej sesji Konferencji Ogólnej po wejściu w życie niniejszego Statutu umieszczona będzie na porządku obrad sprawa ogólnej rewizji postanowień niniejszego Statutu. Za zgodą większości członków obecnych i głosujących rewizja Statutu będzie dokonana na następnej Konferencji Ogólnej. Późniejsze wnioski w sprawie ogólnej rewizji niniejszego Statutu mogą być przedkładane do decyzji Konferencji Ogólnej w tym samym trybie.

C. Poprawki stają się obowiązujące dla wszystkich członków, gdy:

i) wyrazi na nie zgodę Konferencja Ogólna większością dwóch trzecich głosów członków obecnych i głosujących, po rozpatrzeniu uwag przedstawionych przez Radę Zarządzających do każdej zaproponowanej poprawki oraz

ii) zaakceptuje je dwie trzecie wszystkich członków zgodnie ze swymi przepisami konstytucyjnymi. Członek akceptuje poprawki przez złożenie dokumentu akceptacyjnego Rządowi-depozytariuszowi, wymienionemu w artykule XII litera C.

D. Każdy członek może wystąpić z Agencji, składając pisemne wypowiedzenie Rządowi-depozytariuszowi, wymienionemu w artykule XXI litera C, bądź w dowolnym czasie po upływie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszego Statutu zgodnie z artykułem XXI litera E, bądź gdy nie zechce zaakceptować poprawki do niniejszego Statutu; Rząd-depozytariusz poinformuje o tym bezzwłocznie Radę Zarządzających i wszystkich członków.

E. Wystąpienie członka z Agencji nie wpływa na jego zobowiązania umowne, zaciągnięte zgodnie z artykułem XI,

ani na jego zobowiązania budżetowe za rok, w którym wystąpił.

Artykuł XIX.

Zawieszenie w przywilejach.

A. Każdy członek Agencji, który zalega z wpłatą należności pieniężnych na rzecz Agencji, będzie pozbawiony prawa głosowania w Agencji, jeżeli jego zaległości równają się wysokości przypadających od niego należności za okres dwóch poprzednich lat albo tę wysokość przekraczają. Konferencja Ogólna może jednak dopuścić takiego członka do głosowania, jeżeli jest przekonana, że zaległości wynikły z przyczyn niezależnych od woli członka.

B. Członek, który ciągle narusza postanowienia niniejszego Statutu lub umowy zawartej przez niego zgodnie z niniejszym Statutem, może być, na zalecenie Rady Zarządzających, zawieszony w korzystaniu z przywilejów i praw członka uchwałą Konferencji Ogólnej, powziętą większością dwóch trzecich głosów członków obecnych i głosujących.

Artykuł XX.

Definicje.

W rozumieniu niniejszego Statutu:

1. Określenie „specjalne materiały rozszczepialne” oznacza pluton 239; uran 233; uran wzbogacony w izotopy 235 lub 233; wszelkie materiały zawierające jeden lub więcej wymienionych izotopów; oraz wszelkie inne materiały rozszczepialne, które Rada Zarządzających określa co pewien czas; określenie „specjalne materiały rozszczepialne” nie obejmuje jednak materiałów wyjściowych.

2. Określenie „uran wzbogacony w izotopy 235 lub 233” oznacza uran zawierający izotopy 235 lub 233 albo oba te izotopy w takich ilościach, że współczynnik wzbogacenia izotopu 238 w sumie tych izotopów jest większy aniżeli spotykany w przyrodzie; współczynnik wzbogacenia izotopu 238 w izotop 235.

3. Określenie „materiał wyjściowy” oznacza uran zawierający mieszaninę izotopów spotykaną w przyrodzie; uran ubogi w izotop 235; tor; każdy z wyżej wymienionych materiałów w postaci metali, stopów, związków chemicznych lub koncentratów; każdy inny materiał zawierający jeden lub więcej spośród wyżej wymienionych składników o stopniu koncentracji określanym co pewien czas przez Radę Zarządzających; oraz wszelkie inne materiały, które Rada Zarządzających określa co pewien czas.

Artykuł XXI.

Podpisanie, przystąpienie i wejście w życie Statutu.

A. Niniejszy Statut będzie otwarty do podpisu dla wszystkich państw-członków Organizacji Narodów Zjednoczonych lub jednej z organizacji wyspecjalizowanych w dniu 26 października 1956 r. i pozostanie otwarty dla nich do podpisu w ciągu dziewięćdziesięciu dni.

B. Państwa-sygnatariusze stają się stronami niniejszego Statutu przez złożenie dokumentu ratyfikacyjnego.

C. Dokumenty ratyfikacyjne państw-sygnatariuszy oraz dokumenty przystąpienia państw, których członkostwo zostało zatwierdzone na podstawie artykułu IV litera B niniejszego Statutu, będą składane Rządowi Stanów Zjednoczonych Ameryki, którego wyznacza się niniejszym na Rząd-depozytariusza.

D. Państwa dokonują ratyfikacji niniejszego Statutu lub przystępują do niego zgodnie ze swymi przepisami konstytucyjnymi.

E. Niniejszy Statut, oprócz Załącznika, wejdzie w życie po złożeniu, zgodnie z literą B niniejszego artykułu, dokumentów ratyfikacyjnych przez osiemnaście państw, pod warunkiem, że wśród tych osiemnastu państw będą co najmniej trzy spośród następujących: Kanada, Francja, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii oraz Stany Zjednoczone Ameryki. Dokumenty ratyfikacyjne i dokumenty przystąpienia złożone później — nabierają mocy prawnej z dniem ich przyjęcia.

F. Rząd-depozytariusz zawiadamia bezzwłocznie wszystkie państwa-sygnatariuszy niniejszego Statutu o dacie złożenia każdego dokumentu ratyfikacyjnego i o dacie wejścia w życie Statutu. Rząd-depozytariusz podaje bezzwłocznie do wiadomości wszystkich sygnatariuszy i członków daty, od których państwa stają się kolejno stronami Statutu.

G. Załącznik do niniejszego Statutu wchodzi w życie z dniem otwarcia niniejszego Statutu do podpisu.

Artykuł XXII.

Rejestracja w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

A. Rząd-depozytariusz zarejestruje niniejszy Statut zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych.

B. Umowy zawarte między Agencją a jednym z jej członków lub członkami, umowy zawarte między Agencją a jakąkolwiek inną organizacją lub organizacjami oraz umowy między członkami wymagające zgody Agencji będą rejestrowane w Agencji. Agencja zarejestruje te umowy w Organizacji Narodów Zjednoczonych, jeżeli takiej rejestracji wymagają postanowienia artykułu 102 Karty Narodów Zjednoczonych.

Artykuł XXIII.

Tekst autentyczny i uwierzytelnione odpisy.

Niniejszy Statut, sporządzony w językach: chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim, które to teksty mają jednakową moc obowiązującą, będzie złożony w archiwum Rządu-depozytariusza. Rząd-depozytariusz przekaże należycie uwierzytelnione odpisy niniejszego Statutu Rządom innych państw-sygnatariuszy oraz Rządom państw przyjętych na członków na podstawie artykułu IV litera B.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, złożyli pod niniejszym Statutem swe podpisy.

Sporządzono w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia dwudziestego szóstego października tysiąca dziewięćset pięćdziesiątego szóstego roku.

ZAŁĄCZNIK I.

Komisja Przygotowawcza.

A. Komisja Przygotowawcza rozpocznie swoje istnienie w pierwszym dniu otwarcia niniejszego Statutu do podpisu. W skład jej wejdą przedstawiciele Australii, Belgii, Brazylii, Kanady, Czechosłowacji, Francji, Indii, Portugalii, Unii Południowo-Afrykańskiej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii i Stanów Zjednoczonych Ameryki — po jednym z każdego państwa — oraz przedstawiciele sześciu innych państw — również po jednym z każdego państwa — wybranych przez Konferencję Międzynarodową w sprawie Statutu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej. Komisja Przygotowawcza będzie istniała do czasu wejścia w życie niniejszego Statutu i nadal, do chwili zebrania się Konferencji Ogólnej i wybrania Rady Zarządzających zgodnie z artykułem VI.

B. Wydatki Komisji Przygotowawczej mogą być pokrywane z pożyczki udzielonej przez Organizację Narodów Zjednoczonych; w tym celu Komisja Przygotowawcza zawrze niezbędne porozumienia z odpowiednimi organami Organizacji Narodów Zjednoczonych, w tym również porozumienia o spłacie pożyczki przez Agencję. Jeżeli sumy te okazały się nie wystarczające, Komisja Przygotowawcza będzie mogła przyjąć zaliczki od Rządów. Zaliczki te mogą być zarachowane na poczet składek odnośnych Rządów na rzecz Agencji.

C. Komisja Przygotowawcza:

1. wybiera swoje biuro, uchwała swój regulamin wewnętrzny, zbiera się, ilekroć zajdzie tego potrzeba, ustala miejsce swych posiedzeń oraz powołuje komisje, jakie uzna za konieczne;

2. wyznacza sekretarza wykonawczego i niezbędny personel o takich uprawnieniach i obowiązkach, jakie sama określi;

3. przygotowuje pierwszą sesję Konferencji Ogólnej łącznie z opracowaniem prowizorycznego porządku dziennego i projektu regulaminu wewnętrznego, przy czym sesja ta powinna odbyć się w możliwie najkrótszym czasie po wejściu w życie niniejszego Statutu;

4. wyznacza członków pierwszej Rady Zarządzających zgodnie z artykułem VI litera A punkt 1 i 2 oraz litera E

5. przeprowadza badania oraz przygotowuje sprawozdania i zalecenia dla pierwszej sesji Konferencji Ogólnej i pierwszego posiedzenia Rady Zarządzających w sprawach interesujących Agencję i wymagających natychmiastowego zajęcia się nimi, w szczególności:

(a) środki finansowania Agencji, (b) program prac i budżet na pierwszy rok działalności Agencji,

(c) problemy techniczne związane z planowaniem perspektywicznym działalności Agencji, (d) powołanie stałego personelu Agencji oraz (e) wyznaczenie stałej siedziby Agencji;

6. przygotowuje na pierwsze posiedzenie Rady Zarządzających zalecenia w sprawie umowy dotyczącej siedziby Agencji i zawierającej postanowienia o sytuacji prawnej Agencji oraz postanowienia o wzajemnych prawach i obowiązkach pomiędzy Agencją a Rządem, w którego kraju znajduje się siedziba Agencji;

7. (a) rozpocznie rokowania z Organizacją Narodów Zjednoczonych w celu przygotowania, zgodnie z artykułem XI niniejszego Statutu, projektu umowy, który będzie przedstawił na pierwszej sesji Konferencji Ogólnej i na pierwszym posiedzeniu Rady Zarządzających oraz

(b) opracuje zalecenia na pierwszą sesję Konferencji Ogólnej i na pierwsze posiedzenie Rady Zarządzających w sprawie stosunków między Agencją a innymi organizacjami międzynarodowymi, o czym mowa w artykule XVI niniejszego Statutu.

STATUTE OF THE INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY

Article I

Establishment of the Agency

The Parties hereto establish an International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as „the Agency“) upon the terms and conditions hereinafter set forth.

Article II

Objectives

The Agency shall seek to accelerate and enlarge the contribution of atomic energy to peace, health and prosperity throughout the world. It shall ensure, so far as it is able, that assistance provided by it or at its request or under its supervision or control is not used in such a way as to further any military purpose.

Article III

Functions

A. The Agency is authorized:

1. To encourage and assist research on, and development and practical application of, atomic energy for peaceful uses throughout the world; and, if requested to do so, to act as an intermediary for the purposes of securing the performance of services or the supplying of materials, equipment, or facilities by one member of the Agency for another; and to perform any operation or service useful in research on, or development or practical application of, atomic energy for peaceful purposes;

2. To make provision, in accordance with this Statute, for materials, services, equipment, and facilities to meet the needs of research on, and development and practical application of, atomic energy for peaceful purposes, including the production of electric power, with due consideration for the needs of the under-developed areas of the world;

3. To foster the exchange of scientific and technical information on peaceful uses of atomic energy;

4. To encourage the exchange and training of scientists and experts in the field of peaceful uses of atomic energy;

5. To establish and administer safeguards designed to ensure that special fissionable and other materials, services, equipment, facilities, and information made available by the Agency or at its request or under its supervision or control are not used in such a way as to further any military purpose; and to apply safeguards, at the request of the parties, to any bilateral or multilateral arrangement, or, at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

6. To establish or adopt, in consultation and, where appropriate, in collaboration with the competent organs of the United Nations and with the specialized agencies concerned, standards of safety for protection of health and minimization of danger to life and property (including such standards for labour conditions), and to provide for the application of these standards to its own operations as well

as to the operations making use of materials, services, equipment, facilities, and information made available by the Agency or at its request or under its control or supervision; and to provide for the application of these standards, at the request of the parties, to operations under any bilateral or multilateral arrangement, or, at the request of a State, to any of that State's activities in the field of atomic energy;

7. To acquire or establish any facilities, plant and equipment useful in carrying out its authorized functions, whenever the facilities, plant, and equipment otherwise available to it in the area concerned are inadequate or available only on terms it deems unsatisfactory

B. In carrying out its functions, the Agency shall:

1. Conduct its activities in accordance with the purposes and principles of the United Nations to promote peace and international cooperation, and in conformity with policies of the United Nations furthering the establishment of safeguarded world-wide disarmament and in conformity with any international agreements entered into pursuant to such policies;

2. Establish control over the use of special fissionable materials received by the Agency, in order to ensure that these materials are used only for peaceful purposes;

3. Allocate its resources in such a manner as to secure efficient utilization and the greatest possible general benefit in all areas of the world, bearing in mind the special needs of the under-developed areas of the world;

4. Submit reports on its activities annually to the General Assembly of the United Nations and, when appropriate, to the Security Council; if in connexion with the activities of the Agency there should arise questions that are within the competence of the Security Council, the Agency shall notify the Security Council, as the organ bearing the main responsibility for the maintenance of international peace and security, and may also take the measures open to it under this Statute, including those provided in paragraph C of article XII;

5. Submit reports to the Economic and Social Council and other organs of the United Nations on matters within the competence of these organs.

C. In carrying out its functions, the Agency shall not make assistance to members subject to any political, economic, military, or other conditions incompatible with the provisions of this Statute

D. Subject to the provisions of this Statute and to the terms of agreements concluded between a State or a group of States and the Agency which shall be in accordance with the provisions of the Statute, the activities of the Agency shall be carried out with due observance of the sovereign rights of States.

Article IV

Membership

A. The initial members of the Agency shall be those States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies which shall have signed this Statute within

ninety days after it is opened for signature and shall have deposited an instrument of ratification.

B. Other members of the Agency shall be those States, whether or not Members of the United Nations or of any of the specialized agencies, which deposit an instrument of acceptance of this Statute after their membership has been approved by the General Conference upon the recommendation of the Board of Governors. In recommending and approving a State for membership, the Board of Governors and the General Conference shall determine that the State is able and willing to carry out the obligations of membership in the Agency, giving due consideration to its ability and willingness to act in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations.

C. The Agency is based on the principle of the sovereign equality of all its members, and all members, in order to ensure to all of them the rights and benefits resulting from membership, shall fulfil in good faith the obligations assumed by them in accordance with this Statute.

Article V

General Conference

A. A General Conference consisting of representatives of all members shall meet in regular annual session and in such special sessions as shall be convened by the Director General at the request of the Board of Governors or of a majority of members. The sessions shall take place at the headquarters of the Agency unless otherwise determined by the General Conference.

B. At such sessions, each member shall be represented by one delegate who may be accompanied by alternates and by advisers. The cost of attendance of any delegation shall be borne by the member concerned.

C. The General Conference shall elect a President and such other officers as may be required at the beginning of each session. They shall hold office for the duration of the session. The General Conference, subject to the provisions of this Statute, shall adopt its own rules of procedure. Each member shall have one vote. Decisions pursuant to paragraph H of article XIV, paragraph C of article XVIII and paragraph B of article XIX shall be made by a two-thirds majority of the members present and voting. Decisions on other questions, including the determination of additional questions or categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of the members present and voting. A majority of members shall constitute a quorum.

D. The General Conference may discuss any questions or any matters within the scope of this Statute or relating to the powers and functions of any organs provided for in this Statute, and may make recommendations to the membership of the Agency or to the Board of Governors or to both on any such questions or matters.

E. The General Conference shall:

1. Elect members of the Board of Governors in accordance with article VI;
2. Approve States for membership in accordance with article IV;
3. Suspend a member from the privileges and rights of membership in accordance with article XIX;
4. Consider the annual report of the Board;
5. In accordance with article XIV, approve the budget of the Agency recommended by the Board or return it with recommendations as to its entirety or parts to the Board, for resubmission to the General Conference;

6. Approve reports to be submitted to the United Nations as required by the relationship agreement between the Agency and the United Nations, except reports referred to in paragraph C of article XII, or return them to the Board with its recommendations;

7. Approve any agreement or agreements between the Agency and the United Nations and other organizations as provided in article XVI or return such agreements with its recommendations to the Board, for resubmission to the General Conference;

8. Approve rules and limitations regarding the exercise of borrowing powers by the Board, in accordance with paragraph G of article XIV; approve rules regarding the acceptance of voluntary contributions to the Agency; and approve, in accordance with paragraph F of article XIV, the manner in which the general fund referred to in that paragraph may be used;

9. Approve amendments to this Statute in accordance with paragraph C of article XVIII;

10. Approve the appointment of the Director General in accordance with paragraph A of article VII.

F. The General Conference shall have the authority:

1. To take decisions on any matter specifically referred to the General Conference for this purpose by the Board;
2. To propose matters for consideration by the Board and request from the Board reports on any matter relating to the functions of the Agency.

Article VI

Board of Governors.

A. The Board of Governors shall be composed as follows:

1. The outgoing Board of Governors (or in the case of the first Board, the Preparatory Commission referred to in Annex I) shall designate for membership on the Board the five members most advanced in the technology of atomic energy including the production of source materials and the member most advanced in the technology of atomic energy including the production of source materials in each of the following areas not represented by the aforesaid five:

- (1) North America
- (2) Latin America
- (3) Western Europe
- (4) Eastern Europe
- (5) Africa and the Middle East
- (6) South Asia
- (7) South East Asia and the Pacific
- (8) Far East.

2. The outgoing Board of Governors (or in the case of the first Board, the Preparatory Commission referred to in Annex I) shall designate for membership on the Board two members from among the following other producers of source materials: Belgium, Czechoslovakia, Poland, and Portugal; and shall also designate for membership on the Board one other member as a supplier of technical assistance. No member in this category in any one year will be eligible for redesignation in the same category for the following year.

3. The General Conference shall elect ten members to membership on the Board of Governors, with due regard to equitable representation on the Board as a whole of the members in the areas listed in sub-paragraph A-1 of this article, so that the Board shall at all times include in this category a representative of each of those areas except North America. Except for the five members chosen for a term of one year in accordance with paragraph D of this article,

no member in this category in any one term of office will be eligible for re-election in the same category for the following term of office.

B. The designations provided for in subparagraphs A-1 and A-2 of this article shall take place not less than sixty days before each regular annual session of the General Conference. The elections provided for in sub-paragraph A-3 of this article shall take place at regular annual sessions of the General Conference.

C. Members represented on the Board of Governors in accordance with sub-paragraphs A-1 and A-2 of this article shall hold office from the end of the next regular annual session of the General Conference after their designation until the end of the following regular annual session of the General Conference.

D. Members represented on the Board of Governors in accordance with sub-paragraph A-3 of this article shall hold office from the end of the regular annual session of the General Conference at which they are elected until the end of the second regular annual session of the General Conference thereafter. In the election of these members for the first Board, however, five shall be chosen for a term of one year.

E. Each member of the Board of Governors shall have one vote. Decisions on the amount of the Agency's budget shall be made by a two-thirds majority of those present and voting, as provided in paragraph H of article XIV. Decisions on other questions, including the determination of additional questions or categories of questions to be decided by a two-thirds majority, shall be made by a majority of those present and voting. Two-thirds of all members of the Board shall constitute a quorum.

F. The Board of Governors shall have authority to carry out the functions of the Agency in accordance with this Statute, subject to its responsibilities to the General Conference as provided in this Statute.

G. The Board of Governors shall meet at such times as it may determine. The meetings shall take place at the headquarters of the Agency unless otherwise determined by the Board.

H. The Board of Governors shall elect a Chairman and other officers from among its members and, subject to the provisions of this Statute, shall adopt its own rules of procedure.

I. The Board of Governors may establish such committees as it deems advisable. The Board may appoint persons to represent it in its relations with other organizations.

J. The Board of Governors shall prepare an annual report to the General Conference concerning the affairs of the Agency and any projects approved by the Agency. The Board shall also prepare for submission to the General Conference such reports as the Agency is or may be required to make to the United Nations or to any other organization the work of which is related to that of the Agency. These reports, along with the annual reports, shall be submitted to members of the Agency at least one month before the regular annual session of the General Conference.

Article VII

Staff

A. The staff of the Agency shall be headed by a Director General. The Director General shall be appointed by the Board of Governors with the approval of the General Conference for a term of four years. He shall be the chief administrative officer of the Agency.

B. The Director General shall be responsible for the appointment, organization, and functioning of the staff and shall be under the authority of and subject to the control of the Board of Governors. He shall perform his duties in accordance with regulations adopted by the Board.

C. The staff shall include such qualified scientific and technical and other personnel as may be required to fulfill the objectives and functions of the Agency. The Agency shall be guided by the principle that its permanent staff shall be kept to a minimum.

D. The paramount consideration in the recruitment and employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be to secure employees of the highest standards of efficiency, technical competence, and integrity. Subject to this consideration, due regard shall be paid to the contributions of members to the Agency and to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible.

E. The terms and conditions on which the staff shall be appointed, remunerated, and dismissed shall be in accordance with regulations made by the Board of Governors, subject to the provisions of this Statute and to general rules approved by the General Conference on the recommendation of the Board.

F. In the performance of their duties, the Director General and the staff shall not seek or receive instructions from any source external to the Agency. They shall refrain from any action which might reflect on their position as officials of the Agency; subject to their responsibilities to the Agency, they shall not disclose any industrial secret or other confidential information coming to their knowledge by reason of their official duties for the Agency. Each member undertakes to respect the international character of the responsibilities of the Director General and the staff and shall not seek to influence them in the discharge of their duties.

G. In this article the term "staff" includes guards.

Article VIII

Exchange of information

A. Each member should make available such information as would, in the judgement of the member, be helpful to the Agency.

B. Each member shall make available to the Agency all scientific information developed as a result of assistance extended by the Agency pursuant to article XI.

C. The Agency shall assemble and make available in an accessible form the information made available to it under paragraphs A and B of this article. It shall take positive steps to encourage the exchange among its members of information relating to the nature and peaceful uses of atomic energy and shall serve as an intermediary among its members for this purpose.

Article IX

Supplying of materials

A. Members may make available to the Agency such quantities of special fissionable materials as they deem advisable and on such terms as shall be agreed with the Agency. The materials made available to the Agency may, at the discretion of the member making them available, be stored either by the member concerned or, with the agreement of the Agency, in the Agency's depots.

4. Members may also make available to the Agency source materials as defined in article XX and other materials. The Board of Governors shall determine the quantities of such materials which the Agency will accept under agreements provided for in article XIII.

C. Each member shall notify the Agency of the quantities, form, and composition of special fissionable materials, source materials, and other materials which that member is prepared, in conformity with its laws, to make available immediately or during a period specified by the Board of Governors.

D. On request of the Agency a member shall, from the materials which it has made available, without delay deliver to another member or group of members such quantities of such materials as the Agency may specify, and shall without delay deliver to the Agency itself such quantities of such materials as are really necessary for operations and scientific research in the facilities of the Agency.

E. The quantities, form and composition of materials made available by any member may be changed at any time by the member with the approval of the Board of Governors.

F. An initial notification in accordance with paragraph C of this article shall be made within three months of the entry into force of this Statute with respect to the member concerned. In the absence of a contrary decision of the Board of Governors, the materials initially made available shall be for the period of the calendar year succeeding the year when this Statute takes effect with respect to the member concerned. Subsequent notifications shall likewise, in the absence of a contrary action by the Board, relate to the period of the calendar year following the notification and shall be made no later than the first day of November of each year.

G. The Agency shall specify the place and method of delivery and, where appropriate, the form and composition, of materials which it has requested a member to deliver from the amounts which that member has notified the Agency it is prepared to make available. The Agency shall also verify the quantities of materials delivered and shall report those quantities periodically to the members.

H. The Agency shall be responsible for storing and protecting materials in its possession. The Agency shall ensure that these materials shall be safeguarded against (1) hazards of the weather, (2) unauthorized removal or diversion, (3) damage or destruction, including sabotage, and (4) forcible seizure. In storing special fissionable materials in its possession, the Agency shall ensure the geographical distribution of these materials in such a way as not to allow concentration of large amounts of such materials in any one country or region of the world.

I. The Agency shall as soon as practicable establish or acquire such of the following as may be necessary:

1. Plant, equipment, and facilities for the receipt, storage, and issue of materials;
2. Physical safeguards;
3. Adequate health and safety measures;
4. Control laboratories for the analysis and verification of materials received;
5. Housing and administrative facilities for any staff required for the foregoing.

J. The materials made available pursuant to this article shall be used as determined by the Board of Governors in accordance with the provisions of this Statute. No member shall have the right to require that the materials it makes available to the Agency be kept separately by the Agency or to designate the specific project in which they must be used.

Article X

Services, equipment, and facilities

Members may make available to the Agency services, equipment, and facilities which may be of assistance in fulfilling the Agency's objectives and functions.

Article XI

Agency projects

A. Any member or group of members of the Agency desiring to set up any project for research on, or development or practical application of, atomic energy for peaceful purposes may request the assistance of the Agency in securing special fissionable and other materials, services, equipment, and facilities necessary for this purpose. Any such request shall be accompanied by an explanation of the purpose and extent of the project and shall be considered by the Board of Governors.

B. Upon request, the Agency may also assist any member or group of members to make arrangements to secure necessary financing from outside sources to carry out such projects. In extending this assistance, the Agency will not be required to provide any guarantees or to assume any financial responsibility for the project.

C. The Agency may arrange for the supplying of any materials, services, equipment, and facilities necessary for the project by one or more members or may itself undertake to provide any or all of these directly, taking into consideration the wishes of the member or members making the request.

D. For the purpose of considering the request, the Agency may send into the territory of the member or group of members making the request a person or persons qualified to examine the project. For this purpose the Agency may, with the approval of the member or group of members making the request, use members of its own staff or employ suitably qualified nationals of any member.

E. Before approving a project under this article, the Board of Governors shall give due consideration to:

1. The usefulness of the project, including its scientific and technical feasibility;
2. The adequacy of plans, funds, and technical personnel to assure the effective execution of the project;
3. The adequacy of proposed health and safety standards for handling and storing materials and for operating facilities;
4. The inability of the member or group of members making the request to secure the necessary finances, materials, facilities, equipment, and services;
5. The equitable distribution of materials and other resources available to the Agency;
6. The special needs of the under-developed areas of the world; and
7. Such other matters as may be relevant.

F. Upon approving a project, the Agency shall enter into an agreement with the member or group of members submitting the project, which agreement shall:

1. Provide for allocation to the project of any required special fissionable or other materials;
2. Provide for transfer of special fissionable materials from their then place of custody, whether the materials be in the custody of the Agency or of the member making them available for use in Agency projects, to the member or group of members submitting the project, under coa-

ditions which ensure the safety of any shipment required and meet applicable health and safety standards;

3. Set forth the terms and conditions, including charges, on which any materials, services, equipment, and facilities are to be provided by the Agency itself, and, if any such materials, services, equipment, and facilities are to be provided by a member, the terms and conditions as arranged for by the member or group of members submitting the project and the supplying member;

4. Include undertakings by the member or group of members submitting the project: (a) that the assistance provided shall not be used in such a way as to further any military purpose, and (b) that the project shall be subject to the safeguards provided for in article XII, the relevant safeguards being specified in the agreement;

5. Make appropriate provision regarding the rights and interests of the Agency and the member or members concerned in any inventions or discoveries, or any patents therein, arising from the project;

6. Make appropriate provision regarding settlement of disputes;

7. Include such other provisions as may be appropriate.

G. The provisions of this article shall also apply where appropriate to a request for materials, services, facilities, or equipment in connexion with an existing project.

Article XII

Agency safeguards

A. With respect to any Agency project, or other arrangement where the Agency is requested by the parties concerned to apply safeguards, the Agency shall have the following rights and responsibilities to the extent relevant to the project or arrangement:

1. To examine the design of specialized equipment and facilities, including nuclear reactors, and to approve it only from the viewpoint of assuring that it will not further any military purpose, that it complies with applicable health and safety standards, and that it will permit effective application of the safeguards provided for in this article;

2. To require the observance of any health and safety measures prescribed by the Agency;

3. To require the maintenance and production of operating records to assist in ensuring accountability for source and special fissionable materials used or produced in the project or arrangement;

4. To call for and receive progress reports;

5. To approve the means to be used for the chemical processing of irradiated materials solely to ensure that this chemical processing will not lend itself to diversion of materials for military purposes and will comply with applicable health and safety standards; to require that special fissionable materials recovered or produced as a by-product be used for peaceful purposes under continuing Agency safeguards for research or in reactors, existing or under construction, specified by the member or members concerned; and to require deposit with the Agency of any excess of any special fissionable materials recovered or produced as a by-product over what is needed for the above-stated uses in order to prevent stockpiling of these materials, provided that thereafter at the request of the member or members concerned special fissionable materials so deposited with the Agency shall be returned promptly to the member or members concerned for use under the same provisions as stated above;

6. To send into the territory of the recipient State or States inspectors, designated by the Agency after consulta-

tion with the State or States concerned, who shall have access at all times to all places and data and to any person who by reason of his occupation deals with materials, equipment, or facilities which are required by this Statute to be safeguarded, as necessary to account for source and special fissionable materials supplied and fissionable products and to determine whether there is compliance with the undertaking against use in furtherance of any military purpose referred to in sub-paragraph F-4 of article XI, with the health and safety measures referred to in subparagraph A-2 of this article, and with any other conditions prescribed in the agreement between the Agency and the State or States concerned. Inspectors designated by the Agency shall be accompanied by representatives of the authorities of the State concerned, if that State so requests, provided that the inspectors shall not thereby be delayed or otherwise impeded in the exercise of their functions;

7. In the event of non-compliance and failure by the recipient State or States to take requested corrective steps within a reasonable time, to suspend or terminate assistance and withdraw any materials and equipment made available by the Agency or a member in furtherance of the project.

B. The Agency shall, as necessary, establish a staff of inspectors. The staff of inspectors shall have the responsibility of examining all operations conducted by the Agency itself to determine whether the Agency is complying with the health and safety measures prescribed by it for application to projects subject to its approval, supervision or control, and whether the Agency is taking adequate measures to prevent the source and special fissionable materials in its custody or used or produced in its own operations from being used in furtherance of any military purpose. The Agency shall take remedial action forthwith to correct any non-compliance or failure to take adequate measures.

C. The staff of inspectors shall also have the responsibility of obtaining and verifying the accounting referred to in sub-paragraph A-6 of this article and of determining whether there is compliance with the undertaking referred to in sub-paragraph F-4 of article XI, with the measures referred to in sub-paragraph A-2 of this article, and with all other conditions of the project prescribed in the agreement between the Agency and the State or States concerned. The inspectors shall report any non-compliance to the Director General who shall thereupon transmit the report to the Board of Governors. The Board shall call upon the recipient State or States to remedy forthwith any non-compliance which it finds to have occurred. The Board shall report the non-compliance to all members and to the Security Council and General Assembly of the United Nations. In the event of failure of the recipient State or States to take fully corrective action within a reasonable time, the Board may take one or both of the following measures: direct curtailment or suspension of assistance being provided by the Agency or by a member, and call for the return of materials and equipment made available to the recipient member or group of members. The Agency may also, in accordance with article XIX, suspend any non-complying member from the exercise of the privileges and rights of membership.

Article XIII

Reimbursement of members

Unless otherwise agreed upon between the Board of Governors and the member furnishing to the Agency materials, services, equipment, or facilities, the Board shall enter into an agreement with such member providing for reimbursement for the items furnished.

Article XIV

Finance

A. The Board of Governors shall submit to the General Conference the annual budget estimates for the expenses of the Agency. To facilitate the work of the Board in this regard, the Director General shall initially prepare the budget estimates. If the General Conference does not approve the estimates, it shall return them together with its recommendations to the Board. The Board shall then submit further estimates to the General Conference for its approval.

B. Expenditures of the Agency shall be classified under the following categories:

1. Administrative expenses; these shall include:

(a) Costs of the staff of the Agency other than the staff employed in connexion with materials, services, equipment, and facilities referred to in sub-paragraph B-2 below; costs of meetings; and expenditures required for the preparation of Agency projects and for the distribution of information;

(b) Costs of implementing the safeguards referred to in article XII in relation to Agency projects or, under sub-paragraph A-5 of article III, in relation to any bilateral or multilateral arrangement, together with the costs of handling and storage of special fissionable material by the Agency other than the storage and handling charges referred to in paragraph E below;

2. Expenses, other than those included in sub-paragraph 1 of this paragraph, in connexion with any materials, facilities, plant, and equipment acquired or established by the Agency in carrying out its authorized functions, and the costs of materials, services, equipment, and facilities provided by it under agreements with one or more members.

C. In fixing the expenditures under sub-paragraph B-1 (b) above, the Board of Governors shall deduct such amounts as are recoverable under agreements regarding the application of safeguards between the Agency and parties to bilateral or multilateral arrangements.

D. The Board of Governors shall apportion the expenses referred to in sub-paragraph B-1 above, among members in accordance with a scale to be fixed by the General Conference. In fixing the scale the General Conference shall be guided by the principles adopted by the United Nations in assessing contributions of Member States to the regular budget of the United Nations.

E. The Board of Governors shall establish periodically a scale of charges, including reasonable uniform storage and handling charges, for materials, services, equipment, and facilities furnished to members by the Agency. The scale shall be designed to produce revenues for the Agency adequate to meet the expenses and costs referred to in sub-paragraph B-2 above, less any voluntary contributions which the Board of Governors may, in accordance with paragraph F, apply for this purpose. The proceeds of such charges shall be placed in a separate fund which shall be used to pay members for any materials, services, equipment, or facilities furnished by them and to meet other expenses referred to in sub-paragraph B-2 above which may be incurred by the Agency itself.

F. Any excess of revenues referred to in paragraph E over the expenses and costs there referred to, and any voluntary contributions to the Agency, shall be placed in a general fund which may be used as the Board of Governors, with the approval of the General Conference, may determine.

G. Subject to rules and limitations approved by the General Conference, the Board of Governors shall have the

authority to exercise borrowing powers on behalf of the Agency without, however, imposing on members of the Agency any liability in respect of loans entered into pursuant to this authority, and to accept voluntary contributions made to the Agency.

H. Decisions of the General Conference on financial questions and of the Board of Governors on the amount of the Agency's budget shall require a two-thirds majority of those present and voting.

Article XV

Privileges and immunities

A. The Agency shall enjoy in the territory of each member such legal capacity and such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

B. Delegates of members together with their alternates and advisers, Governors appointed to the Board together with their alternates and advisers, and the Director General and the staff of the Agency, shall enjoy such privileges and immunities as are necessary in the independent exercise of their functions in connexion with the Agency.

C. The legal capacity, privileges, and immunities referred to in this article shall be defined in a separate agreement or agreements between the Agency, represented for this purpose by the Director General acting under instructions of the Board of Governors, and the members.

Article XVI

Relationship with other organizations

A. The Board of Governors, with the approval of the General Conference, is authorized to enter into an agreement or agreements establishing an appropriate relationship between the Agency and the United Nations and any other organizations the work of which is related to that of the Agency.

B. The agreement or agreements establishing the relationship of the Agency and the United Nations shall provide for:

1. Submission by the Agency of reports as provided for in sub-paragraphs B-4 and B-5 of article III;

2. Consideration by the Agency of resolutions relating to it adopted by the General Assembly or any of the Councils of the United Nations and the submission of reports, when requested, to the appropriate organ of the United Nations on the action taken by the Agency or by its members in accordance with this Statute as a result of such consideration.

Article XVII

Settlement of disputes

A. Any question or dispute concerning the interpretation or application of this Statute which is not settled by negotiation shall be referred to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court, unless the parties concerned agree on another mode of settlement.

B. The General Conference and the Board of Governors are separately empowered, subject to authorization from the General Assembly of the United Nations, to request the Inter

national Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question arising within the scope of the Agency's activities.

Article XVIII

Amendments and withdrawals

A. Amendments to this Statute may be proposed by any member. Certified copies of the text of any amendment proposed shall be prepared by the Director General and communicated by him to all members at least ninety days in advance of its consideration by the General Conference.

B. At the fifth annual session of the General Conference following the coming into force of this Statute, the question of a general review of the provisions of this Statute shall be placed on the agenda of that session. On approval by a majority of the members present and voting, the review will take place at the following General Conference. Thereafter, proposals on the question of a general review of this Statute may be submitted for decision by the General Conference under the same procedure.

C. Amendments shall come into force for all members when:

(i) Approved by the General Conference by a two-thirds majority of those present and voting after consideration of observations submitted by the Board of Governors on each proposed amendment, and

(ii) Accepted by two-thirds of all the members in accordance with their respective constitutional processes. Acceptance by a member shall be effected by the deposit of an instrument of acceptance with the depositary Government referred to in paragraph C of article XXI.

D. At any time after five years from the date when this Statute shall take effect in accordance with paragraph E of article XXI or whenever a member is unwilling to accept an amendment to this Statute, it may withdraw from the Agency by notice in writing to that effect given to the depositary Government referred to in paragraph C of article XXI, which shall promptly inform the Board of Governors and all members

E. Withdrawal by a member from the Agency shall not affect its contractual obligations entered into pursuant to article XI or its budgetary obligations for the year in which it withdraws.

Article XIX

Suspension of privileges

A. A member of the Agency which is in arrears in the payment of its financial contributions to the Agency shall have no vote in the Agency if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two years. The General Conference may, nevertheless, permit such a member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the member.

B. A member which has persistently violated the provisions of this Statute or of any agreement entered into by it pursuant to this Statute may be suspended from the exercise of the privileges and rights of membership by the General Conference acting by a two-thirds majority of the

members present and voting upon recommendation by the Board of Governors.

Article XX

Definitions

As used in this Statute:

1. The term "special fissionable material" means plutonium-239; uranium-233; uranium enriched in the isotopes 235 or 233; any material containing one or more of the foregoing; and such other fissionable material as the Board of Governors shall from time to time determine; but the term "special fissionable material" does not include source material.

2. The term "uranium enriched in the isotopes 235 or 233" means uranium containing the isotopes 235 or 233 or both in an amount such that the abundance ratio of the sum of these isotopes to the isotope 238 is greater than the ratio of the isotope 235 to the isotope 238 occurring in nature.

3. The term "source material" means uranium containing the mixture of isotopes occurring in nature; uranium depleted in the isotope 235; thorium; any of the foregoing in the form of metal, alloy, chemical compound, or concentrate; any other material containing one or more of the foregoing in such concentration as the Board of Governors shall from time to time determine; and such other material as the Board of Governors shall from time to time determine.

Article XXI

Signature, acceptance, and entry into force

A. This Statute shall be open for signature on 26 October 1956 by all States Members of the United Nations or of any or the specialized agencies and shall remain open for signature by those States for a period of ninety days.

B. The signatory States shall become parties to this Statute by deposit of an instrument of ratification.

C. Instruments of ratification by signatory States and instruments of acceptance by States whose membership has been approved under paragraph B of article IV of this Statute shall be deposited with the Government of the United States of America, hereby designated as depositary Government.

D. Ratification or acceptance of this Statute shall be effected by States in accordance with their respective constitutional processes.

E. This Statute, apart from the Annex, shall come into force when eighteen States have deposited instruments of ratification in accordance with paragraph B of this article, provided that such eighteen States shall include at least three of the following States: Canada, France, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America. Instruments of ratification and instruments of acceptance deposited thereafter shall take effect on the date of their receipt.

F. The depositary Government shall promptly inform all States signatory to this Statute of the date of each deposit of ratification and the date of entry into force of the Statute. The depositary Government shall promptly inform all signatories and members of the dates on which States subsequently become parties thereto.

G. The Annex to this Statute shall come into force on the first day this Statute is open for signature.

Article XXII

Registration with the United Nations

A. This Statute shall be registered by the depositary Government pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

B. Agreements between the Agency and any member or members, agreements between the Agency and any other organization or organizations, and agreements between members subject to approval of the Agency, shall be registered with the Agency. Such agreements shall be registered by the Agency with the United Nations if registration is required under Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article XXIII

Authentic texts and certified copies

This Statute, done in the Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each being equally authentic, shall be deposited in the archives of the depositary Government. Duly certified copies of this Statute shall be transmitted by the depositary Government to the Governments of the other signatory States and to the Governments of States admitted to membership under paragraph B of article IV.

In witness whereof the undersigned, duly authorized, have signed this Statute.

Done at the Headquarters of the United Nations, this twenty-sixth day of October, one thousand nine hundred and fifty-six.

ANNEX I

Preparatory Commission

A. A Preparatory Commission shall come into existence on the first day this Statute is open for signature. It shall be composed of one representative each of Australia, Belgium, Brazil, Canada, Czechoslovakia, France, India, Portugal, Union of South Africa, Union of Soviet Socialist Republics, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and United States of America, and one representative each of six other States to be chosen by the International Conference on the Statute of the International Atomic Energy Agency. The Preparatory Commission shall remain in existence until this Statute comes into force and thereafter until the General Conference has convened and a Board of Governors has been selected in accordance with article VI.

B. The expenses of the Preparatory Commission may be met by a loan provided by the United Nations and for this purpose the Preparatory Commission shall make the necessary arrangements with the appropriate authorities of the United Nations, including arrangements for repayment of the loan by the Agency. Should these funds be insufficient, the Preparatory Commission may accept advances from Governments. Such advances may be set off against the contributions of the Governments concerned to the Agency.

C. The Preparatory Commission shall:

1. Elect its own officers, adopt its own rules of procedure, meet as often as necessary, determine its own place of meeting and establish such committees as it deems necessary;

2. Appoint an executive secretary and staff as shall be necessary, who shall exercise such powers and perform such duties as the Commission may determine;

3. Make arrangements for the first session of the General Conference, including the preparation of a provisional agenda

and draft rules of procedure, such session to be held as soon as possible after the entry into force of this Statute;

4. Make designations for membership on the first Board of Governors in accordance with sub-paragraphs A-1 and A-2 and paragraph B of article VI;

5. Make studies, reports, and recommendations for the first session of the General Conference and for the first meeting of the Board of Governors on subjects of concern to the Agency requiring immediate attention, including (a) the financing of the Agency; (b) the programmes and budget for the first year of the Agency; (c) technical problems relevant to advance planning of Agency operations; (d) the establishment of a permanent Agency staff; and (e) the location of the permanent headquarters of the Agency;

6. Make recommendations for the first meeting of the Board of Governors concerning the provisions of a headquarters agreement defining the status of the Agency and the rights and obligations which will exist in the relationship between the Agency and the host Government;

7. (a) Enter into negotiations with the United Nations with a view to the preparation of a draft agreement in accordance with article XVI of this Statute, such draft agreement to be submitted to the first session of the General Conference and to the first meeting of the Board of Governors; and (b) make recommendations to the first session of the General Conference and to the first meeting of the Board of Governors concerning the relationship of the Agency to other international organizations as contemplated in article XVI of this Statute.

STATUT DE L'AGENCE INTERNATIONALE DE L'ENERGIE ATOMIQUE

Article premier

Création de l'Agence.

Les parties au présent statut créent une Agence internationale de l'énergie atomique (ci-après dénommée „l'Agence“), sur les bases et aux conditions définies ci-dessous.

Article II

Objectifs.

L'Agence s'efforce de hâter et d'accroître la contribution de l'énergie atomique à la paix, la santé et la prospérité dans le monde entier. Elle s'assure, dans la mesure de ses moyens, que l'aide fournie par elle-même ou à sa demande ou sous sa direction ou sous son contrôle n'est pas utilisée de manière à servir à des fins militaires.

Article III

Fonctions.

A. L'Agence a pour attributions:

1. D'encourager et de faciliter, dans le monde entier, le développement et l'utilisation pratique de l'énergie atomique à des fins pacifiques et la recherche dans ce domaine; si elle y est invitée, d'agir comme intermédiaire pour obtenir d'un de ses membres qu'il fournisse à un autre membre des services, des produits, de l'équipement ou des installations; et d'accomplir toutes opérations ou de rendre tous services de nature à contribuer au développement ou à l'utilisation pratique de l'énergie atomique à des fins pacifiques ou à la recherche dans ce domaine;

2. De pourvoir, en conformité du présent statut, à la fourniture des produits, services, équipement et installations qui sont nécessaires au développement et à l'utilisation pratique de l'énergie atomique à des fins pacifiques, notamment à la production d'énergie électrique, ainsi qu'à la recherche dans ce domaine, en tenant dûment compte des besoins des régions sous-développées du monde;

3. De favoriser l'échange de renseignements scientifiques et techniques sur l'utilisation de l'énergie atomique à des fins pacifiques;

4. De développer les échanges et les moyens de formation de savants et de spécialistes dans le domaine de l'utilisation de l'énergie atomique à des fins pacifiques;

5. D'instaurer et d'appliquer des mesures visant à garantir que les produits fissiles spéciaux et autres produits, les services, l'équipement, les installations et les renseignements fournis par l'Agence ou à sa demande ou sous sa direction ou sous son contrôle ne sont pas utilisés de manière à servir à des fins militaires et d'étendre l'application de ces garanties, à la demande des parties, à tout accord bilatéral ou multilatéral ou, à la demande d'un Etat, à telle ou telle des activités de cet Etat dans le domaine de l'énergie atomique;

6. D'instaurer, en consultation et, le cas échéant, en collaboration avec les organes compétents des Na-

tions Unies et avec les institutions spécialisées intéressées, des normes de sécurité destinées à protéger la santé et à réduire au minimum les dangers auxquels sont exposés les personnes et les biens (y compris de telles normes pour les conditions de travail); de prendre des dispositions pour appliquer ces normes à ses propres opérations, aussi bien qu'aux opérations qui comportent l'utilisation de produits, de services, d'équipement, d'installations et de renseignements fournis par l'Agence ou à sa demande ou sous sa direction ou sous son contrôle; et de prendre des dispositions pour appliquer ces normes, à la demande des parties, aux opérations effectuées en vertu d'un accord bilatéral ou multilatéral ou, à la demande d'un Etat, à telle ou telle des activités de cet Etat dans le domaine de l'énergie atomique;

7. D'acquiescer ou d'implanter les installations, le matériel et l'équipement nécessaires à l'exercice de ses attributions, lorsque les installations, le matériel et l'équipement dont elle pourrait disposer par ailleurs dans la région intéressée sont insuffisants ou ne sont disponibles qu'à des conditions qu'elle ne juge pas satisfaisantes.

B. Dans l'exercice de ses fonctions, l'Agence:

1. Agit selon les buts et principes adoptés par les Nations Unies en vue de favoriser la paix et la coopération internationales, conformément à la politique suivie par les Nations Unies en vue de réaliser un désarmement universel garanti et conformément à tout accord international conclu en application de cette politique;

2. Etablit un contrôle sur l'utilisation des produits fissiles spéciaux recrus par elle, de manière à assurer que ces produits ne servent qu'à des fins pacifiques;

3. Répartit ses ressources de manière à assurer leur utilisation efficace et pour le plus grand bien général dans toutes les régions du monde, en tenant compte des besoins particuliers des régions sous-développées;

4. Adresse des rapports annuels sur ses travaux à l'Assemblée générale des Nations Unies et, lorsqu'il y a lieu, au Conseil de sécurité. Si des questions qui sont de la compétence du Conseil de sécurité viennent à se poser dans le cadre des travaux de l'Agence, elle en saisit le Conseil de sécurité, organe auquel incombe la responsabilité principale du maintien de la paix et de la sécurité internationales; elle peut également prendre les mesures permises par le présent statut, notamment celles que prévoit le paragraphe C de l'article XII;

5. Adresse au Conseil économique et social et aux autres organes des Nations Unies des rapports sur les questions de leur compétence.

C. Dans l'exercice de ses fonctions, l'Agence ne subordonne pas l'aide qu'elle accorde à ses membres à des conditions politiques, économiques, militaires ou autres conditions incompatibles avec les dispositions du présent statut.

D. Sous réserve des dispositions du présent statut et de celles des accords conclus entre elle et un Etat ou un groupe d'Etats conformément aux dispositions du présent statut, l'Agence exerce ses fonctions en respectant les droits souverains des Etats.

Article IV

Membres.

A. Les membres fondateurs de l'Agence sont ceux des Etats Membres des Nations Unies ou d'une institution spécialisée qui signent le présent statut dans les quatre-vingt-dix jours qui suivent le moment où il est ouvert à la signature, et qui déposent un instrument de ratification.

B. Les autres membres de l'Agence sont les Etats qui, Membres ou non des Nations Unies ou d'une institution spécialisée, déposent un instrument d'acceptation du présent statut, une fois leur admission approuvée par la Conférence générale sur la recommandation du Conseil des gouverneurs. En recommandant et en approuvant l'admission d'un Etat, le Conseil des gouverneurs et la Conférence générale s'assurent que cet Etat est capable de s'acquitter des obligations qui incombent aux membres de l'Agence et disposé à le faire, en tenant dûment compte de sa capacité et de son désir d'agir conformément aux buts et principes de la Charte des Nations Unies.

C. L'Agence est fondée sur le principe de l'égalité souveraine de tous ses membres et, afin d'assurer à tous les droits et privilèges qui découlent de la qualité de membre de l'Agence, chacun est tenu de remplir de bonne foi les obligations assumées par lui en vertu du présent statut.

Article V

Conférence générale.

A. Une Conférence générale, composée de représentants de tous les membres de l'Agence, se réunit chaque année en session ordinaire et tient les sessions extraordinaires que le Directeur général peut convoquer à la demande du Conseil des gouverneurs ou de la majorité des membres. Les sessions se tiennent au siège de l'Agence, à moins que la Conférence générale n'en décide autrement.

B. Chaque membre est représenté aux sessions par un délégué qui peut être accompagné de suppléants et de conseillers. Les frais de voyage et de séjour de chaque délégation sont à la charge du membre intéressé.

C. La Conférence générale élit, au début de chaque session, son Président et les autres membres de son Bureau. Ils restent en fonctions pour la durée de la session. La Conférence générale, sous réserve des dispositions du présent statut, établit son règlement intérieur. Chaque membre de l'Agence dispose d'une voix. Les décisions sur les questions visées au paragraphe H de l'article XIV, au paragraphe C de l'article XVIII et au paragraphe B de l'article XIX sont prises à la majorité des deux tiers des membres présents et votants. Les décisions sur les autres questions, y compris la détermination de nouvelles questions ou catégories de questions à trancher à la majorité des deux tiers, sont prises à la majorité des membres présents et votants. Le quorum est constitué par la majorité des membres.

D. La Conférence générale peut discuter toutes questions ou affaires qui rentrent dans le cadre du présent statut ou concernent les pouvoirs et fonctions de l'un quelconque des organes prévus dans le présent statut, et faire sur ces questions ou affaires des recommandations aux membres de l'Agence, au Conseil des gouverneurs, ou à la fois aux membres de l'Agence et au Conseil des gouverneurs.

E. La Conférence générale:

1. Elit les membres du Conseil des gouverneurs conformément à l'article VI;

2. Approuve l'admission de nouveaux membres conformément à l'article IV;

3. Suspend les privilèges et les droits d'un membre conformément à l'article XIX;

4. Etudie le rapport annuel du Conseil;

5. Conformément à l'article XIV, adopte le budget de l'Agence recommandé par le Conseil ou le renvoie au Conseil avec ses recommandations sur l'ensemble ou sur une partie de ce budget, pour que le Conseil le lui soumette à nouveau;

6. Approuve les rapports à adresser aux Nations Unies, comme il est prévu dans l'accord qui établit les relations entre l'Agence et les Nations Unies, sauf les rapports mentionnés au paragraphe C de l'article XII, ou les renvoie au Conseil avec ses recommandations;

7. Approuve tout accord ou tous accords entre l'Agence et les Nations Unies ou d'autres organisations comme il est prévu à l'article XVI, ou les renvoie au Conseil avec ses recommandations, pour qu'il les lui soumette à nouveau;

8. Approuve les règles et restrictions dans le cadre desquelles le Conseil peut contracter des emprunts, conformément au paragraphe G de l'article XIV; approuve les règles suivant lesquelles l'Agence peut accepter des contributions volontaires; et approuve, conformément au paragraphe F de l'article XIV, l'usage qui peut être fait du fonds général mentionné dans ce paragraphe;

9. Approuve les amendements au présent statut, conformément au paragraphe C de l'article XVIII;

10. Approuve la nomination du Directeur général, conformément au paragraphe A de l'article VII.

F. La Conférence générale a qualité pour:

1. Statuer sur toute question dont le Conseil des gouverneurs l'aura expressément saisie à cette fin;

2. Soumettre des sujets à l'examen du Conseil et l'inviter à présenter des rapports sur toute question relative aux fonctions de l'Agence.

Article VI

Conseil des gouverneurs.

A. Le Conseil des gouverneurs est composé comme suit:

1. Le Conseil des gouverneurs sortant (ou, dans le cas du premier Conseil, la Commission préparatoire mentionnée à l'annexe I) désigne comme membres du Conseil les cinq membres de l'Agence les plus avancés dans le domaine de la technologie de l'énergie atomique, y compris la production de matières brutes, et le membre le plus avancé dans le domaine de la technologie de l'énergie atomique, y compris la production de matières brutes, dans chacune des régions suivantes qui ne sont pas représentées par les cinq membres visés ci-dessus:

- 1) Amérique du Nord;
- 2) Amérique latine;
- 3) Europe occidentale;
- 4) Europe orientale;
- 5) Afrique et Moyen-Orient;
- 6) Asie du Sud;
- 7) Asie du Sud-Est et Pacifique;
- 8) Extrême-Orient.

2. Le Conseil des gouverneurs sortant (ou, dans le cas du premier Conseil, la Commission préparatoire mentionnée à l'annexe I) désigne comme membres du Conseil deux membres parmi les autres producteurs de matières brutes suivants: Belgique, Pologne, Portugal et Tchécoslovaquie; il désigne également comme membre du Conseil un autre membre de l'Agence, fournisseur d'assistance technique. Aucun membre de cette catégorie siégeant au Conseil pendant une année donnée ne peut être désigné à nouveau dans cette catégorie pour siéger l'année suivante.

3. La Conférence générale élit dix membres de l'Agence au Conseil des gouverneurs, en tenant dûment compte d'une représentation équitable, au Conseil dans son ensemble, des membres des régions mentionnées à l'alinéa A-1 du présent article, de manière que le Conseil comprenne en tout temps dans cette catégorie un représentant de chacune de ces régions, sauf l'Amérique du Nord. A l'exception des cinq membres élus pour une période d'un an, conformément au paragraphe D du présent article, aucun membre de cette catégorie ne peut, à l'expiration de son mandat, être réélu dans cette catégorie pour un nouveau mandat.

B. Les désignations prévues aux alinéas A-1 et A-2 du présent article ont lieu au plus tard soixante jours avant la session annuelle ordinaire de la Conférence générale. Les élections prévues à l'alinéa A-3 du présent article ont lieu au cours des sessions annuelles ordinaires de la Conférence générale.

C. Les membres représentés au Conseil des gouverneurs en application des alinéas A-1 et A-2 du présent article exercent leurs fonctions de la fin de la session annuelle ordinaire de la Conférence générale qui suit leur désignation à la fin de la session annuelle ordinaire suivante de la Conférence générale.

D. Les membres représentés au Conseil des gouverneurs en application de l'alinéa A-3 du présent article exercent leurs fonctions de la fin de la session annuelle ordinaire de la Conférence générale au cours de laquelle ils sont élus à la fin de la deuxième session annuelle ordinaire que la Conférence générale tient par la suite. Toutefois, lors de l'élection de ces membres au premier Conseil, cinq d'entre eux sont élus pour un an.

E. Chaque membre du Conseil des gouverneurs dispose d'une voix. Les décisions sur le montant du budget de l'Agence sont prises à la majorité des deux tiers des membres présents et votants, comme il est prévu au paragraphe H de l'article XIV. Les décisions sur les autres questions, y compris la détermination de nouvelles questions ou catégories de questions à trancher à la majorité des deux tiers, sont prises à la majorité des membres présents et votants. Le quorum est constitué par les deux tiers des membres du Conseil.

F. Le Conseil des gouverneurs a qualité pour s'acquitter des fonctions de l'Agence en conformité du présent statut, sous réserve de ses responsabilités vis-à-vis de la Conférence générale, telles que les définit le présent statut.

G. Le Conseil des gouverneurs se réunit chaque fois qu'il le juge nécessaire. Ses réunions se tiennent au siège de l'Agence, à moins que le Conseil n'en décide autrement.

H. Le Conseil des gouverneurs élit parmi ses membres un Président et les autres membres de son Bureau et, sous réserve des dispositions du présent statut, établit son règlement intérieur.

I. Le Conseil des gouverneurs peut créer les comités qu'il juge utiles. Il peut désigner des personnes pour le représenter auprès d'autres organisations.

J. Le Conseil des gouverneurs rédige, à l'intention de la Conférence générale, un rapport annuel sur les affaires de l'Agence et sur tous les projets approuvés par l'Agence. Le Conseil rédige également, pour les soumettre à la Conférence générale, tous rapports que l'Agence est ou peut être appelée à faire aux Nations Unies ou à toute autre organisation dont l'activité est en rapport avec celle de l'Agence. Ces documents, ainsi que les rapports annuels, sont soumis aux membres de l'Agence au moins un mois avant la session annuelle ordinaire de la Conférence générale.

Article VII

Personnel.

A. Le personnel de l'Agence a à sa tête un Directeur général. Le Directeur général est nommé par le Conseil des gouverneurs pour une période de quatre ans, avec l'approbation de la Conférence générale. Il est le plus haut fonctionnaire de l'Agence.

B. Le Directeur général est responsable de l'engagement, de l'organisation et de la direction du personnel; il est placé sous l'autorité du Conseil des gouverneurs et sujet à son contrôle. Il s'acquitte de ses fonctions conformément aux règlements adoptés par le Conseil.

C. Le personnel comprend les spécialistes des questions scientifiques et techniques et tous autres agents qualifiés qui sont nécessaires à la réalisation des objectifs et à l'accomplissement des fonctions de l'Agence. L'Agence s'inspire du principe qu'il faut maintenir l'effectif de son personnel permanent à un chiffre minimum.

D. La considération dominante, dans le recrutement, l'emploi et la fixation des conditions de service du personnel, doit être d'assurer à l'Agence les services de fonctionnaires possédant les plus hautes qualités de travail, de compétence technique et d'intégrité. Sous réserve de cette considération, il est dûment tenu compte des contributions des membres à l'Agence et de l'importance d'un recrutement effectué sur une base géographique aussi large que possible.

E. Les conditions d'engagement, de rémunération et de licenciement du personnel sont conformes aux règlements arrêtés par le Conseil des gouverneurs sous réserve des dispositions du présent statut et des règles générales approuvées par la Conférence générale sur la recommandation du Conseil.

F. Dans l'accomplissement de leurs devoirs, le Directeur général et le personnel ne sollicitent ni n'acceptent d'instructions d'aucune source extérieure à l'Agence. Ils s'abstiennent de tout acte incompatible avec leur situation de fonctionnaires de l'Agence; sous réserve de leurs responsabilités envers l'Agence, ils ne doivent révéler aucun secret de fabrication ou autre renseignement confidentiel dont ils auraient connaissance en raison des fonctions officielles qu'ils exercent pour le compte de l'Agence. Chaque membre s'engage à respecter le caractère international des fonctions du Directeur général et du personnel et à ne pas chercher à les influencer dans l'exécution de leur tâche.

G. Dans le présent article, le terme „personnel" s'entend également des gardes.

Article VIII

Echange de renseignements.

A. Il est recommandé à chacun des membres de mettre à la disposition de l'Agence les renseignements qui pourraient, à son avis, être utiles à l'Agence.

B. Chaque membre met à la disposition de l'Agence tous les renseignements scientifiques qui sont le fruit de l'aide accordée par l'Agence en vertu de l'article XI.

C. L'Agence rassemble et met à la disposition de ses membres, sous une forme accessible, les renseignements qu'elle a reçus en vertu des paragraphes A et B du présent article. Elle prend des mesures positives pour encourager l'échange, entre ses membres, de renseignements sur la nature et l'utilisation de l'énergie atomique à des fins pacifiques, et, à cet effet, sert d'intermédiaire entre ses membres.

Article IX

Fourniture de produits.

A. Les membres peuvent mettre à la disposition de l'Agence les quantités de produits fissiles spéciaux qu'ils jugent bon, aux conditions convenues avec l'Agence. Les produits mis à la disposition de l'Agence peuvent, à la discrétion du membre qui les fournit, être entreposés soit par le membre intéressé, soit, avec l'assentiment de l'Agence, dans les entrepôts de l'Agence.

B. Les membres peuvent également mettre à la disposition de l'Agence des matières brutes, telles qu'elles sont définies à l'article XX, et d'autres matières. Le Conseil des gouverneurs détermine les quantités de ces matières que l'Agence acceptera en vertu des accords prévus à l'article XIII.

C. Chaque membre fait connaître à l'Agence les quantités, la forme et la composition des produits fissiles spéciaux, des matières brutes et autres matières qu'il est prêt, conformément à ses lois, à mettre à la disposition de l'Agence, immédiatement ou au cours d'une période fixée par le Conseil des gouverneurs.

D. A la demande de l'Agence, tout membre est tenu de livrer sans retard à un autre membre, ou à un groupe de membres, les quantités de produits, prélevés sur les produits qu'il a mis à la disposition de l'Agence, que l'Agence spécifie, et de livrer sans retard à l'Agence elle-même les quantités de produits qui sont réellement nécessaires au fonctionnement des installations de l'Agence et à la poursuite de recherches scientifiques dans ces installations.

E. Les quantités, la forme et la composition des produits fournis par un membre peuvent être modifiées à tout moment par ce membre avec l'approbation du Conseil des gouverneurs.

F. Une première notification en vertu du paragraphe C du présent article doit être faite dans les trois mois qui suivent l'entrée en vigueur du présent statut à l'égard du membre intéressé. Sauf décision contraire du Conseil des gouverneurs, les premiers produits fournis sont destinés à l'année civile qui suit l'année où le présent statut entre en vigueur à l'égard du membre intéressé. De même, les notifications ultérieures valent, sauf décision contraire du Conseil, pour l'année civile qui suit la notification et doivent être faites le 1-er novembre de chaque année au plus tard.

G. L'Agence spécifie le lieu et le mode de livraison et, le cas échéant, la forme et la composition des produits qu'elle invite un membre à livrer en les prélevant sur les quantités que ce membre s'est déclaré prêt à fournir. L'Agence procède également à la vérification des quantités de produits livrées et en informe périodiquement les membres.

H. L'Agence est responsable de l'entreposage et de la protection des produits en sa possession. L'Agence doit s'assurer que ces produits sont protégés contre: 1) les incendies; 2) l'enlèvement non autorisé ou le détournement; 3) les dommages et destructions, y compris le sabotage; 4) la saisie par la force. Dans l'entreposage des produits fissiles en sa possession, l'Agence veille à ce que la répartition géographique de ces produits soit propre à éviter l'accumulation de stocks importants dans tout pays ou toute région du monde.

I. L'Agence doit aussitôt que possible établir ou acquiescer ce qui lui paraît nécessaire en fait de:

1. Matériel, équipement et installations pour la réception, l'entreposage et la distribution de produits;
2. Moyens de protection;
3. Mesures sanitaires et mesures de sécurité adéquates;

4. Laboratoires de contrôle pour l'analyse et la vérification de produits reçus;

5. Logements et bâtiments administratifs pour le personnel requis par ce qui précède.

J. Les produits fournis en vertu du présent article sont utilisés de la manière fixée par le Conseil des gouverneurs conformément aux dispositions du présent statut. Aucun membre ne peut exiger que les produits qu'il fournit à l'Agence soient mis à part, ni désigner un projet spécial auquel devraient servir ces produits.

Article X

Services, équipement et installations.

Les membres peuvent mettre à la disposition de l'Agence les services, l'équipement et les installations qui sont de nature à aider à la réalisation de ses objectifs et à l'accomplissement de ses fonctions.

Article XI

Projets de l'Agence.

A. Tout membre ou groupe de membres de l'Agence qui désire entreprendre un projet intéressant le développement ou l'application pratique de l'énergie atomique à des fins pacifiques ou la recherche dans ce domaine peut faire appel à l'aide de l'Agence en vue d'obtenir les produits fissiles spéciaux et autres produits, ainsi que les services, l'équipement et les installations nécessaires à la réalisation de ce projet. Toute demande de ce genre, qui doit être accompagnée d'un exposé explicatif sur le but et la portée du projet, est soumise à l'examen du Conseil des gouverneurs.

B. L'Agence peut également aider tout membre ou groupe de membres, sur sa demande, à conclure des arrangements pour obtenir de sources extérieures les moyens financiers nécessaires à la réalisation de ces projets. En fournissant cette aide, l'Agence n'est pas tenue de donner des garanties ni d'assumer une responsabilité financière quelconque pour le projet.

C. L'Agence peut pourvoir à la fourniture, par un ou plusieurs de ses membres, de tous produits, services, équipement et installations nécessaires au projet, ou elle peut elle-même les fournir directement, en tout ou en partie, en tenant compte des vœux du membre ou des membres qui ont sollicité son assistance.

D. Aux fins d'examen de la demande, l'Agence peut envoyer sur le territoire du membre ou du groupe de membres ayant sollicité son assistance une ou plusieurs personnes qualifiées pour étudier l'entreprise projetée. A cet effet, l'Agence peut, avec l'assentiment du membre ou groupe de membres qui fait la demande, soit utiliser ses propres fonctionnaires, soit employer tous ressortissants de l'un de ses membres qui possèdent les titres requis.

E. Avant d'approuver un projet en vertu du présent article, le Conseil des gouverneurs tient dûment compte:

1. De l'utilité de projet, y compris ses possibilités de réalisation du point de vue scientifique et technique;

2. De l'existence de plans adéquats, de fonds suffisants et du personnel technique qualifié pour assurer la bonne exécution du projet;

3. De l'existence de règles sanitaires et de règles de sécurité adéquates pour la maintenance et l'entreposage des produits et pour le fonctionnement des installations;

4. De l'impossibilité où se trouve le membre ou groupe de membres qui fait la demande de se procurer les moyens

financiers, les produits, les installations, l'équipement et les services nécessaires;

5. De la répartition équitable des produits et autres ressources à la disposition de l'Agence;

6. Des besoins particuliers des régions sous-développées du monde;

7. De toutes autres questions pertinentes.

F. Après avoir approuvé un projet, l'Agence conclut, avec le membre ou groupe de membres ayant soumis le projet, un accord qui doit:

1. Prévoir l'affectation à ce projet de tous produits fissiles spéciaux et autres produits pouvant être nécessaires;

2. Prévoir le transfert des produits fissiles spéciaux du lieu de leur entreposage, qu'il s'agisse de produits sous la garde de l'Agence ou du membre qui les fournit pour les projets de l'Agence, au membre ou groupe de membres qui soumet le projet, dans des conditions qui soient propres à assurer la sécurité de toute livraison requise et conformes aux normes sanitaires et normes de sécurité;

3. Définir les conditions, notamment les prix, auxquelles tous produits, services, équipement et installations sont fournis par l'Agence elle-même et, si ces produits, services, équipement et installations doivent être fournis par un membre, énoncer les conditions convenues entre le membre ou groupe de membres qui soumet le projet et le membre qui fournit l'aide;

4. Prévoir l'engagement par le membre ou groupe de membres qui soumet le projet, *a)* que l'aide accordée ne sera pas utilisée de manière à servir à des fins militaires; *b)* que le projet sera soumis aux garanties prévues à l'article XII, les garanties pertinentes étant spécifiées dans l'accord;

5. Prévoir les mesures appropriées en ce qui concerne les droits et intérêts de l'Agence et du membre ou des membres intéressés pour toutes inventions ou découvertes, ou tous brevets s'y rapportant qui découleraient du projet;

6. Prévoir les mesures appropriées en ce qui concerne le règlement des différends;

7. Comprendre toutes autres dispositions jugées appropriées.

G. Les dispositions du présent article s'appliquent également, le cas échéant, à toute demande de produits, de services, d'installations ou d'équipement relative à un projet déjà en cours.

Article XII

Garanties de l'Agence.

A. Pour tout projet de l'Agence, ou tout autre arrangement où l'Agence est invitée par les parties intéressées à appliquer des garanties, l'Agence a les responsabilités et les droits suivants, dans la mesure où ils s'appliquent à ce projet ou à cet arrangement:

1. Examiner les plans des installations et de l'équipement spécialisés, y compris les réacteurs nucléaires, et les approuver uniquement pour s'assurer qu'ils ne serviront pas à des fins militaires, qu'ils sont conformes aux normes sanitaires et normes de sécurité requises, et qu'ils permettront d'appliquer efficacement les garanties prévues dans le présent article;

2. Exiger l'application de toutes mesures sanitaires et mesures de sécurité prescrites par l'Agence;

3. Exiger la tenue et la présentation de relevés d'opérations pour faciliter la comptabilité des matières brutes et des produits fissiles spéciaux utilisés ou produits dans le cadre du projet ou de l'arrangement;

4. Demander et recevoir des rapports sur l'avancement des travaux;

5. Approuver les procédés à employer pour le traitement chimique des matières irradiées, uniquement pour s'assurer que ce traitement chimique ne se prêtera pas au détournement de produits pouvant servir à des fins militaires et sera conforme aux normes sanitaires et normes de sécurité applicables; exiger que les produits fissiles spéciaux récupérés ou obtenus comme sous-produits soient utilisés à des fins pacifiques, sous la garantie continue de l'Agence, pour des travaux de recherche ou dans des réacteurs, existants ou en construction, qui seront spécifiés par le membre ou les membres intéressés; exiger que soit mis en dépôt auprès de l'Agence tout excédent de produits fissiles spéciaux récupérés ou obtenus comme sous-produits en sus des quantités nécessaires aux usages indiqués ci-dessus, afin d'éviter le stockage de ces produits, sous réserve que, par la suite, les produits fissiles spéciaux ainsi déposés auprès de l'Agence soient restitués sans retard au membre ou aux membres intéressés, sur leur demande, pour être utilisés par eux aux conditions spécifiées ci-dessus;

6. Envoyer sur le territoire de l'Etat ou des Etats bénéficiaires des inspecteurs désignés par l'Agence après consultation de l'Etat ou des Etats intéressés, qui, à tout moment, auront accès à tout lieu, à toute personne qui, de par sa profession, s'occupe de produits, équipement ou installations qui doivent être contrôlés en vertu du présent statut, et à tous éléments d'information, nécessaires pour la comptabilité des matières brutes et produits fissiles spéciaux fournis ainsi que de tous produits fissiles, et pour s'assurer qu'il n'y a violation ni de l'engagement de non-utilisation à des fins militaires, mentionné à l'alinéa F-4 de l'article XI, ni des mesures sanitaires et mesures de sécurité mentionnées à l'alinéa A-2 du présent article, ni de toute autre condition prescrite dans l'accord conclu entre l'Agence et l'Etat ou les Etats intéressés. Si l'Etat intéressé le demande, les inspecteurs désignés par l'Agence sont accompagnés de représentants des autorités de cet Etat, sous réserve que les inspecteurs ne soient pas de ce fait retardés ou autrement gênés dans l'exercice de leurs fonctions;

7. En cas de violation et de manquement, si l'Etat ou les Etats bénéficiaires ne prennent pas, dans un délai raisonnable, les mesures correctives demandées, l'Agence a le droit d'interrompre son aide ou d'y mettre fin, et de reprendre tous produits et tout équipement fournis par elle ou par un membre en exécution du projet.

B. L'Agence constitue, selon les besoins, un corps d'inspecteurs. Ces inspecteurs sont chargés d'examiner toutes les opérations effectuées par l'Agence elle-même pour s'assurer que l'Agence se conforme aux mesures sanitaires et mesures de sécurité qu'elle a prescrites en vue de leur application aux projets soumis à son approbation, à sa direction ou à son contrôle, et que l'Agence prend toutes les mesures nécessaires pour éviter que les matières brutes et les produits fissiles spéciaux dont elle a la garde, ou qui sont utilisés ou produits au cours de ses propres opérations, ne soient utilisés de manière à servir à des fins militaires. L'Agence prend les dispositions voulues pour mettre immédiatement fin à toute violation ou à tout manquement à l'obligation de prendre les mesures appropriées.

C. Le corps d'inspecteurs est également chargé de se faire présenter et de vérifier la comptabilité mentionnée à l'alinéa A-6 du présent article, et de décider si l'engagement mentionné à l'alinéa F-4 de l'article XI, les dispositions visées à l'alinéa A-2 du présent article et toutes les autres conditions du projet prescrites dans l'accord conclu entre l'Agence et l'Etat ou les Etats intéressés sont observés. Les inspecteurs rendent compte de toute violation au Directeur général qui transmet leur rapport au Conseil des gouvernements. Le Conseil enjoint à l'Etat ou aux Etats bénéficiaires de

mettre fin immédiatement à toute violation dont l'existence est constatée. Le Conseil porte cette violation à la connaissance de tous les membres et en saisit le Conseil de sécurité et l'Assemblée générale des Nations Unies. Si l'Etat ou les Etats bénéficiaires ne prennent pas dans un délai raisonnable toutes mesures propres à mettre fin à cette violation, le Conseil peut prendre l'une des deux mesures suivantes ou l'une et l'autre: donner des instructions pour que soit réduite ou interrompue l'aide accordée par l'Agence ou par un membre, et demander la restitution des produits et de l'équipement mis à la disposition du membre ou groupe de membres bénéficiaire. L'Agence peut également, en vertu de l'article XIX, priver tout membre contrevenant de l'exercice des privilèges et des droits inhérents à la qualité de membre.

Article XIII

Remboursement des membres.

A moins qu'il n'en soit convenu autrement entre le Conseil des gouverneurs et le membre fournissant à l'Agence des produits, des services, de l'équipement ou des installations, le Conseil des gouverneurs conclut avec ce membre un accord prévoyant le remboursement des articles fournis.

Article XIV

Dispositions financières.

A. Le Conseil des gouverneurs soumet chaque année à la Conférence générale un projet de budget indiquant les dépenses de l'Agence. Afin de faciliter la tâche du Conseil à cet égard, le Directeur général prépare ce projet de budget. Si la Conférence générale n'approuve pas le projet, elle le renvoie au Conseil accompagné de ses recommandations. Le Conseil soumet alors un nouveau projet à la Conférence générale pour approbation.

B. Les dépenses de l'Agence sont classées dans les catégories suivantes:

1. Dépenses d'administration. Ces dépenses comprennent:

a) Les dépenses de personnel de l'Agence, à l'exclusion de celles qui se rapportent aux agents employés pour s'occuper des produits, des services, de l'équipement et des installations visés à l'alinéa B-2 ci-dessous; le coût des réunions; les dépenses entraînées par la préparation des projets de l'Agence et la diffusion d'informations;

b) Les dépenses entraînées par l'application des garanties prévues à l'article XII, en ce qui concerne les projets de l'Agence, ou à l'alinéa A-5 de l'article III, en ce qui concerne les accords bilatéraux ou multilatéraux, ainsi que les frais de manutention et d'entreposage des produits fissiles spéciaux incombant à l'Agence, autres que les frais d'entreposage et de manutention visés au paragraphe E ci-dessous;

2. Les dépenses, autres que celles qui sont visées à l'alinéa 1 du présent paragraphe, relatives aux produits, aux installations, au matériel et à l'équipement acquis ou implantés par l'Agence dans l'exercice de ses attributions, ainsi que le coût des produits, des services, de l'équipement et des installations fournis par elle au titre d'accords avec un ou plusieurs de ses membres.

C. Pour arrêter le montant des dépenses visées à l'alinéa B-1, b, ci-dessus, le Conseil des gouverneurs déduit les sommes recouvrables en vertu d'accords relatifs à l'application de garanties passés entre l'Agence et des parties à des accords bilatéraux ou multilatéraux.

D. Le Conseil des gouverneurs répartit entre les membres de l'Agence les dépenses visées à l'alinéa B-1 ci-dessus suivant un barème fixé par la Conférence générale. Pour fixer le barème, la Conférence générale s'inspire des prin-

cipes adoptés par les Nations Unies en ce qui concerne les contributions des Etats Membres au budget ordinaire de l'Organisation.

E. Le Conseil des gouverneurs établit périodiquement un barème de frais, y compris des frais raisonnables et uniformes d'entreposage et de manutention, applicable aux produits, aux services, à l'équipement et aux installations fournis par l'Agence à ses membres. Ce barème est conçu de manière à procurer à l'Agence un revenu suffisant pour couvrir les frais et dépenses visés à l'alinéa B-2 ci-dessus déduction faite de toutes contributions volontaires que le Conseil des gouverneurs pourrait, en vertu du paragraphe F, décider d'utiliser à cette fin. Les sommes perçues en application de ce barème sont virées à un fonds spécial qui sert à payer tous produits, services, équipement ou installations fournis par les membres et à régler tous autres frais visés à l'alinéa B-2 ci-dessus qui pourraient être encourus par l'Agence elle-même.

F. Tout excédent de revenu au titre du paragraphe E sur les frais et dépenses visés audit paragraphe et toute contribution versée volontairement à l'Agence sont virés à un fonds général qui peut être utilisé au gré du Conseil des gouverneurs, avec l'assentiment de la Conférence générale.

G. Sous réserve des règles et restrictions approuvées par la Conférence générale, le Conseil des gouverneurs est habilité à contracter des emprunts au nom de l'Agence, sans toutefois imposer aux membres de l'Agence une responsabilité quelconque en ce qui concerne ces emprunts, et à accepter les contributions volontaires qui sont offertes à l'Agence.

H. Les décisions de la Conférence générale sur les questions financières et celles du Conseil des gouverneurs sur le montant du budget de l'Agence sont prises à la majorité des deux tiers des membres présents et votants.

Article XV

Privilèges et immunités.

A. L'Agence jouit, sur le territoire de chacun de ses membres, de la capacité juridique et des privilèges et immunités qui lui sont nécessaires pour exercer ses fonctions.

B. Les délégués des membres de l'Agence ainsi que leurs suppléants et conseillers, les gouverneurs nommés au Conseil ainsi que leurs suppléants et conseillers, le Directeur général et le personnel de l'Agence, jouissent des privilèges et immunités qui leur sont nécessaires pour exercer en toute indépendance leurs fonctions dans le cadre de l'Agence.

C. La capacité juridique et les privilèges et immunités mentionnés dans le présent article sont définis dans un accord ou des accords distincts qui seront conclus entre l'Agence, représentée à cette fin par le Directeur général agissant conformément aux instructions du Conseil des gouverneurs, et ses membres.

Article XVI

Relations avec d'autres organisations.

A. Le Conseil des gouverneurs, avec l'assentiment de la Conférence générale, est habilité à conclure un accord ou des accords établissant des relations appropriées entre l'Agence et les Nations Unies et toutes autres organisations dont l'activité est en rapport avec celle de l'Agence.

B. L'accord ou les accords établissant les relations de l'Agence avec les Nations Unies prévoient que:

1. L'Agence soumet aux Nations Unies les rapports visés aux alinéas B-4 et B-5 de l'article III;

2. L'Agence examine les résolutions la concernant qui sont adoptées par l'Assemblée générale ou l'un des Conseils des Nations Unies, et, lorsqu'elle y est invitée, soumet à l'organe approprié des Nations Unies des rapports sur les mesures prises par elle ou par ses membres, en conformité du présent statut, comme suite à un tel examen.

Article XVII

Règlement des différends.

A. Toute question ou tout différend concernant l'interprétation ou l'application du présent statut, qui n'a pas été réglé par voie de négociation, est soumis à la Cour internationale de Justice conformément au Statut de ladite Cour, à moins que les parties intéressées ne conviennent d'un autre mode de règlement.

B. La Conférence générale et le Conseil des gouverneurs sont l'une et l'autre habilités, sous réserve de l'autorisation de l'Assemblée générale des Nations Unies, à demander à la Cour internationale de Justice de donner un avis consultatif sur toute question juridique se posant à propos de l'activité de l'Agence.

Article XVIII

Amendements et retraits.

A. Des amendements au présent statut peuvent être proposés par tout membre de l'Agence. Des copies certifiées conformes du texte de tout amendement proposé sont établies par le Directeur général et communiquées par lui à tous les membres, au moins quatre-vingt-dix jours avant la date à laquelle l'amendement doit être examiné par la Conférence générale.

B. A la cinquième session annuelle de la Conférence générale qui suivra l'entrée en vigueur du présent statut, la question de la révision générale des dispositions du présent statut sera inscrite à l'ordre du jour de la session. Si la majorité des membres présents et votants se prononce en faveur de la révision, celle-ci aura lieu à la session suivante de la Conférence générale. Par la suite, les propositions concernant la question d'une révision générale du présent statut pourront être présentées à la Conférence générale, qui décidera, suivant la même procédure.

C. Les amendements prennent effet à l'égard de tous les membres quand ils sont:

i) Approuvés par la Conférence générale à la majorité des deux tiers des membres présents et votants, après examen des observations présentées par le Conseil des gouverneurs sur chaque amendement proposé;

ii) Acceptés par les deux tiers des membres conformément à leurs règles constitutionnelles respectives. L'acceptation se fait par le dépôt d'un instrument d'acceptation auprès du gouvernement dépositaire mentionné au paragraphe C de l'article XXI.

D. A tout moment après l'expiration d'un délai de cinq ans à compter de la date à laquelle le statut est entré en vigueur en vertu du paragraphe E de l'article XXI et en toute occasion où il n'est pas disposé à accepter un amendement au présent statut, un membre de l'Agence peut se retirer moyennant un préavis donné par écrit au gouvernement dépositaire mentionné au paragraphe C de l'article XXI qui en informe sans retard le Conseil des gouverneurs et tous les autres membres.

E. Le retrait d'un membre ne modifie en rien les obligations qu'il a contractées en vertu de l'article XI ni ses obligations budgétaires pour l'année au cours de laquelle il se retire.

Article XIX

Suspension des privilèges.

A. Tout membre en retard dans le paiement de ses contributions financières à l'Agence ne peut participer au vote à l'Agence si le montant de ses arriérés est égal ou supérieur à celui des contributions dues par lui pour les deux années précédentes. La Conférence générale peut néanmoins autoriser ce membre à participer au vote si elle constate que le manquement est dû à des circonstances indépendantes de sa volonté.

B. Si un membre de l'Agence entreint de manière persistante les dispositions du présent statut ou de tout accord conclu par lui en conformité du présent statut, il peut être privé de l'exercice de ses privilèges et droits de membre par une décision de la Conférence générale prise à la majorité des deux tiers des membres présents et votants, sur la recommandation du Conseil des gouverneurs.

Article XX

Définitions.

Aux fins du présent statut:

1. Par "produit fissile spécial", il faut entendre le plutonium 239; l'uranium 233; l'uranium enrichi en uranium 235 ou 233; tout produit contenant un ou plusieurs des isotopes ci-dessus; et tels autres produits fissiles que le Conseil des gouverneurs désignera de temps à autre. Toutefois, le terme "produit fissile spécial" ne s'applique pas aux matières brutes.

2. Par "uranium enrichi en uranium 235 ou 233", il faut entendre l'uranium contenant soit de l'uranium 235, soit de l'uranium 233, soit ces deux isotopes en quantité telle que le rapport entre la somme de ces deux isotopes et l'isotope 238 soit supérieur au rapport entre l'isotope 235 et l'isotope 238 dans l'uranium naturel.

3. Par "matière brute", il faut entendre l'uranium contenant le mélange d'isotopes qui se trouve dans la nature; l'uranium dont la teneur en U 235 est inférieure à la normale; le thorium; toutes les matières mentionnées ci-dessus sous forme de métal, d'alliage, de composés chimiques ou de concentrés; toute autre matière contenant une ou plusieurs des matières mentionnées ci-dessus à des concentrations que le Conseil des gouverneurs fixera de temps à autre; et telles autres matières que le Conseil des gouverneurs désignera de temps à autre.

Article XXI

Signature, acceptation et entrée en vigueur.

A. Le présent statut sera ouvert à la signature de tous les Etats Membres des Nations Unies ou de l'une des institutions spécialisées le 26 octobre 1956, et le restera pendant une période de quatre-vingt-dix jours.

B. Les Etats signataires deviendront parties au présent statut par le dépôt d'un instrument de ratification.

C. Les instruments de ratification des Etats signataires et les instruments d'acceptation des Etats dont l'admission a été approuvée en vertu du paragraphe B de l'article IV du présent statut seront déposés auprès du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, qui sera le gouvernement dépositaire.

D. Le présent statut sera ratifié ou accepté par les Etats conformément à leurs règles constitutionnelles respectives.

E. Le présent statut, indépendamment de l'annexe, entrera en vigueur lorsque dix-huit Etats auront déposé leurs instruments de ratification conformément au paragraphe B du

présent article, à condition que parmi ces dix-huit Etats figurent au moins trois des Etats suivants: Canada, Etats-Unis d'Amérique, France, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et Union des Républiques socialistes soviétiques. Les instruments de ratification et les instruments d'acceptation déposés ultérieurement prendront effet à la date de leur réception.

F. Le gouvernement dépositaire informera sans retard tous les Etats signataires du présent statut de la date du dépôt de chaque instrument de ratification et de la date d'entrée en vigueur du statut. Le gouvernement dépositaire informera sans retard tous les signataires et membres des dates auxquelles d'autres Etats seront devenus parties au statut.

G. L'annexe au présent statut entrera en vigueur le premier jour où le statut sera ouvert à la signature.

Article XXII

Enregistrement auprès des Nations Unies.

A. Le présent statut sera enregistré par le gouvernement dépositaire en vertu de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

B. Les accords conclus entre l'Agence et l'un ou plusieurs de ses membres, les accords entre l'Agence et une ou plusieurs autres organisations et les accords conclus entre les membres sous réserve de l'approbation de l'Agence seront enregistrés auprès de l'Agence. Ces accords seront enregistrés par l'Agence auprès des Nations Unies si leur enregistrement est prescrit par l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

Article XXIII

Textes faisant foi et copies certifiées conformes.

Le présent statut, rédigé en anglais, chinois, espagnol, français et russe, chaque texte faisant également foi, sera déposé dans les archives du gouvernement dépositaire. Des copies dûment certifiées conformes en seront remises par lui aux gouvernements des autres Etats signataires et aux gouvernements des Etats admis comme membres en vertu du paragraphe B de l'article IV.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés, ont signé le présent statut.

FAIT au Siège de l'Organisation des Nations Unies, le vingt-six octobre mil neuf cent cinquante-six.

ANNEXE I

Commission préparatoire.

A. Une Commission préparatoire se créera le premier jour où le présent statut sera ouvert à la signature. Elle sera composée d'un représentant de chacun des pays suivants: Australie, Belgique, Brésil, Canada, Etats-Unis d'Amérique, France, Inde, Portugal, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Tchécoslovaquie, Union des Républiques socialistes soviétiques et Union Sud-Africaine, et d'un représentant de chacun des six autres Etats qui désignera la Conférence internationale sur le statut de l'Agence internationale de l'énergie atomique. La Commission préparatoire restera en fonctions jusqu'à l'entrée en vigueur du présent statut et, par la suite, jusqu'à ce que la Conférence générale se soit réunie et qu'un Conseil des gouverneurs ait été constitué conformément à l'article VI.

B. Pour faire face à ses dépenses, la Commission préparatoire pourra demander à l'Organisation des Nations Unies de lui consentir un prêt et prendra à cet effet, avec les autorités compétentes des Nations Unies, toutes dispositions utiles, notamment des dispositions concernant le remboursement du prêt. Si ce prêt est insuffisant, la Commission préparatoire pourra accepter des avances des gouvernements. Ces avances pourront être déduites des contributions des gouvernements intéressés au budget de l'Agence.

C. La Commission préparatoire:

1. Elira son bureau, établira son règlement intérieur, se réunira aussi souvent qu'il le faudra, choisira le lieu de ses réunions et créera les comités qu'elle jugera nécessaires;

2. Nommera un secrétaire exécutif et recrutera le personnel nécessaire, dont elle fixera les pouvoirs et les fonctions;

3. Prendra toutes dispositions utiles pour la première session de la Conférence générale et rédigera notamment un ordre du jour provisoire et un projet de règlement intérieur, étant entendu que cette session devra se tenir aussitôt que possible après l'entrée en vigueur du présent statut;

4. Désignera les membres du premier Conseil des gouverneurs en application des alinéas A-1 et A-2 et du paragraphe B de l'article VI;

5. Rédigera, pour la première session de la Conférence générale et la première réunion du Conseil des gouverneurs, des études, rapports et recommandations qui porteront sur celles des questions auxquelles s'intéressa l'Agence qui demandent un examen immédiat, notamment: a) le financement de l'Agence; b) les programmes et le budget pour la première année d'activité de l'Agence; c) les problèmes techniques relatifs au programme des futures opérations de l'Agence; d) la création d'un secrétariat permanent de l'Agence; e) l'emplacement du siège permanent de l'Agence;

6. Préparera, pour la première réunion du Conseil des gouverneurs, des recommandations sur les dispositions d'un accord relatif au siège de l'Agence, cet accord devant définir la situation juridique de l'Agence et les droits et obligations réciproques de l'Agence et de l'Etat hôte;

7. a) Entamera des négociations avec les Nations Unies pour préparer, conformément à l'article XVI du présent statut, un projet d'accord à soumettre à la Conférence générale à sa première session et au Conseil des gouverneurs à sa première réunion; b) fera des recommandations à la Conférence générale, à sa première session, et au Conseil des gouverneurs à sa première réunion, au sujet des relations, dont il est question à l'article XVI du présent statut, entre l'Agence et d'autres organisations internationales.